

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
Grad Zenica

**REGULACIONI PLAN
"POSLOVNO REKREATIVNA – TURISTIČKA ZONA ZENICA - JUG"
- PRIJEDLOG -**

**Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje grada
"Zenica" d.o.o. Zenica**

Zenica, decembar 2022. Godine

REGULACIONI PLAN "POSLOVNO REKREATIVNA – TURISTIČKA ZONA ZENICA - JUG"

PRIJEDLOG

Nosilac pripreme plana:	Nosilac izrade plana:
GRADONAČELNIK ZENICE ZENICA Služba za urbanizam	JP „ZENICA“ d.o.o.
Trg BiH 6 72 000 Zenica	M.Tarabara 15 72 000 Zenica

Stručni planerski tim

Prostorni planeri:

Lejla Brljevac, dipl.ing.arh.
Adin Orlić, dipl.ing.arh.
Andrej Šetka, dipl.ing.arh.
Nedim Krkalić, dipl.ing.arh.

Saradnici:

Sadbera Hadžić, dipl.ing.građ.
Muhamed Karamehić, dipl.ing. građ.
Osman Hekić, bsc.ing.građ.
Amel Selimović, dipl.ing.el.
Ljiljana Garić, dipl.ing.građ.

Direktor: Lejla Brljevac, dipl.ing.arh.

Broj: 7788/21
Zenica, decembar 2022. godine

**REGULACIONI PLAN
"POSLOVNO REKREATIVNA – TURISTIČKA ZONA ZENICA - JUG"**

PRIJEDLOG

DIO 1.	Opći dio
DIO 2.	Tekstualni dio
DIO 3.	Prilozi
DIO 4.	Grafički dio

DIO 1.

Opći dio

S A D R Ģ A J :

- Ovlaštenje Federalnog Ministarstva prostornog uređenja za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata broj: UPI-02-19-1-368/21 F.Š.
- Odluka o pristupanju izradi Regulacionog plana "Poslovno rekreativna – turistička zona Zenica - Jug" ("Službene novine Grada Zenica" br. 5 od 11.06.2018. god.)
- Projektni zadatak Regulacionog plana "Poslovno-rekreativna-turistička zona Zenica-Jug"

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО ПРОСТОРНОГ УРЕЂЕЊА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF SPATIAL PLANNING OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Broj: UPI-02-19-1-368/21 F.Š.
Sarajevo, 01.07.2021. godine

301/201
Javno preduzeće za prostorno
planiranje i uređenje grada
"Zenica d.o.o." Zenica
Broj: 03-1-6596/4
Datum: 02.07.2021.

Federalno ministarstvo prostornog uređenja u Sarajevu rješavajući zahtjev poduzeća ZENICA d.o.o. iz Zenice, ul. Mehmedalije Tarabara br.15, za izdavanje ovlaštenja za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata, na osnovu člana 3. i 4. Uredbe o posebnim uslovima koja moraju ispunjavati privredna društva i druga pravna lica da bi se mogla registrovati za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/08) i člana 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/98 i 48/99), Federalni ministar za prostorno uređenje donosi

R J E Š E N J E

1. Daje se ovlaštenje poduzeću **ZENICA d.o.o. iz Zenice, ul. Mehmedalije Tarabara br.15**, sa rokom od pet godina od dana izdavanja istog, za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata :
  - a) Prostornih i urbanističkih planova,
  - b) Detaljnih planskih dokumenata (zoning planovi, regulacioni planovi i urbanistički projekti),
2. Poduzeće ZENICA d.o.o. je dužno da u roku od 15 dana od dana nastale promjene, zatražiti izmjenu ovlaštenja, ako su se naknadno promjenili podaci na temelju kojih je ovlaštenje izdato.
3. Poduzeće ZENICA d.o.o., može podnijeti zahtjev za produženje ovlaštenja najranije godinu dana, a najkasnije dva mjeseca prije isteka roka važenja ovlaštenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 11.06.2021. godine Federalno ministarstvo prostornog uređenja je zaprimilo zahtjev poduzeća ZENICA d.o.o. iz Zenice, za izdavanje ovlaštenja za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata. Dana 24.06.2021. godine Federalno ministarstvo prostornog uređenja je zatražilo dopunu podneska. U ostavljenom roku podnositelj zahtjeva je dopunio podnesak, na način da je dostavio kopije uplatnica za administrativnu taksu i naknadu za izdavanje ovlaštenja.

Rješavajući zahtjev poduzeća ZENICA d.o.o., za izdavanje ovlaštenja za obavljanje stručnih poslova izrade planskih planskih dokumenata, Federalno ministarstvo prostornog uređenja je izvršilo uvid u zahtjev podnosioca te kompletan spis predmeta sa priloženim dokazima te nakon ocjene svakog dokaza pojedinačno i svih dokaza u međusobnoj uslovljenošći i povezanosti, utvrdilo da poduzeće ZENICA d.o.o. ispunjava uslove za izdavanje ovlaštenja za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata.

Odredbom člana 3. i 4. Uredbe o posebnim uslovima koja moraju ispunjavati privredna društva i druga pravna lica da bi se mogla registrovati za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/08), propisano je da ovlaštenje za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata, na zahtjev privrednog društva ili drugog pravnog lica izdaje Federalno ministarstvo prostornog uređenja, ako isto ispunjava uslove u članu 3. i 4. Uredbe, a koji se odnose na broj

uposlenih lica po strukama, na staž ostvaren u struci, položen stručni ispit te računarske programe kojim podnositelj zahtjeva raspolaže.

Kako je podnositelj zahtjeva dostavio ovom Federalnom ministarstvu ovjerenu dokumentaciju o broju uposlenih stručnih lica, ovjerene kopije diploma, ovjerenu dokumentaciju o radnom stažu uposlenih stručnih lica, te ostale dokaze propisane članom 3. i 4. Uredbe, donesena je odluka da se zahtjevu podnosioca udovolji i izda rješenje kojim se daje ovlaštenje za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata.

Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, a u skladu sa članom 26. stav 3. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/06 , 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10), članom 3. i 4. Uredbe o posebnim uvjetima koja moraju ispunjavati privredna društva i druga pravna lica da bi se mogla registrirati za obavljanje stručnih poslova izrade planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/08), i člana 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/98 i 48/99) doneseno je rješenje kao u dispozitivu.

Taksa u iznosu 7,00 KM pada na teret podnosioca zahtjeva u smislu člana 3. i tarifnog broja 55. Zakona o Federalnim upravnim pristojbama i tarifi Federalnih upravnih pristojbi („Službene novine Federacije BiH“, broj 6/98 i 8/00).

Naknada za izdavanje ovlaštenja u iznosu 300, 00 KM pada na teret podnosioca zahtjeva u skladu sa rješenjem Federalnog ministra za prostorno uređenje broj 02-14-3-341/09 od 08.05.2014. godine.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, podnošenjem tužbe nadležnom sudu u roku od 30 dana od njegovog prijema.

Dostaviti :

1. Javno poduzeće „Zenica“ d.o.o. ,
Ul. Mehmedalije Tarabara br. 15,
72 000 Zenica
N.r. Lejla Briljevac dipl.ing.arch; direktor
2. Evidencijski
3. Arhivi x 2

Broj 5. - Strana 2

SLUŽBENE NOVINE GRADA ZENICA

Ponedjeljak, 11.06.2018.

o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, Zakonom o prostornom uređenju i građenju ZDK-a, Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata i drugim uredbama, zakonima, pravilnicima i aktima koji regulišu ovu oblast.

(2) Nositelj izrade dostavlja Nosiocu pripreme Regulacioni plan u analognom i digitalnom obliku, kako je definisano odredbama člana 74. do 79. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/04, 50/07 i 84/10).

(3) Nositelj izrade je obavezan pripremiti skraćenu verziju tekstualnog i grafičkog dijela Regulacionog plana u odgovarajućoj razmjeri za potrebe uključivanja javnosti u postupak izrade Regulacionog plana, prema Programu uključivanja javnosti.

Član 11.

Postupak razmatranja i donošenja Regulacionog plana će se sprovesti u skladu s odredbama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/06, 72/07, 32/08 i 4/10), Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/14) i Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/04, 50/07 i 84/10).

Član 12.

Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Grada Zenica“.

Broj: 01-01-11636 /18

Zenica, 24.05.2018. godine

*PREDSJEDAVAJUĆI
GRADSKOG Vijeća ZENICA
Goran Bulajić, s.r.*

84.

Na osnovu člana 42. Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/14) i člana 21. tačka 5) Statuta Grada Zenica („Službene novine Grada Zenica“, broj: 5/15), Gradsko vijeće Zenica, na 22. sjednici održanoj 24. maja 2018.godine, donosi

O D L U K U
**o pristupanju izradi Regulacionog plana
„Poslovno rekreativna - turistička zona
Zenica - Jug“**

Član 1.

U cilju prostornog uređenja i izgradnje prostora definisanom Prostornim planom grada Zenice kao poslovno - rekreativno – turistička zona, pristupa se izradi Regulacionog plana „Poslovno rekreativna-turistička zona Zenica-Jug“ (u daljem tekstu: Regulacioni plan).

Član 2.

Granica obuhvata Regulacionog plana počinje na desnoj obali rijeke Bosne sjeveroistočno na granici parcele k.č.n.p.2325 i ide sjeveroistočno uz Magistralni put M-17 do granice parcele k.č.n.p.467, skreće jugoistočno granicom parcele k.č.n.p.467, prati granicu parcele k.č.n.p.466 do lijeve obale rijeke Bosne, skreće jugozapadno nizvodno lijevom obalom rijeke Bosne do granice parcele k.č.n.p.2326, skreće sjeverozapadno granicom parcele k.č.n.p.2326 i k.č.n.p.2325 do početne tačke, na lijevoj obali rijeke Bosne početna tačka je locirana sjeverozapadno na granici parcele k.č.n.p.48 i zaštitnog pojasa Željeznice FBIH, ide sjeverozapadno uzvodno lijevom obalom rijeke Bosne, skreće uzvodno sjeveroistočno lijevom obalom rijeke Bosne do granice parcele k.č.n.p. 12, skreće jugoistočno duž granice parcele k.č.12 do željezničke pruge Sarajevo-Vrpolje, nastavlja jugozapadno uz željezničku prugu Sarajevo-Vrpolje do početne tačke.

Član 3.

Regulacioni plan se donosi za period do donošenja novog planskog dokumenta.

Član 4.

Regulacioni plan se radi u cilju donošenja provedene planske dokumentacije za izgradnju objekata poslovne, rekreativne i turističke namjene, zatim izgradnju saobraćajne, komunalne i energetske infrastrukture.

Član 5.

Rok za izradu Regulacionog plana je 12 mjeseci od dana donošenja ove odluke na sjednici Gradskog vijeća Zenica.

Ponedjeljak, 11.06.2018.

SLUŽBENE NOVINE GRADA ZENICA

Broj 5. - Strana 3

Član 6.

(1) Nositac pripreme izrade Regulacionog plana je Gradonačelnik Zenice i Služba za urbanizam, imovinsko-pravne, geodetske poslove i karastar nekretnina (u daljem tekstu: Nositac pripreme).

(2) Nositac izrade Regulacionog plana je Javno preduzeće za prostorno planiranje i uredjenje grada „Zenica“ d.o.o. Zenica (u daljem tekstu: Nositac izrade).

Član 7.

(1) Nositac izrade Regulacionog plana će izraditi Prednacrt i dostaviti Nosiocu pripreme na razmatranje i usaglašavanje.

(2) Nakon usvajanja Prednacrta, Nositac izrade će izraditi Načrt Regulacionog plana, koji će Nositac pripreme utvrditi i podnijeti ga Gradskom vijeću na razmatranje i stavljanje na javni uvid i raspravu u trajanju od 30 dana.

Član 8.

Obavezuju se sve Službe, komunalna i javna preduzeća i institucije koje raspolažu dokumentacijom vezanom za izvođenje radova na navedenom lokalitetu, da istu, bez naknade, stave na raspolaganje Nosiocu izrade Regulacionog plana.

Član 9.

Sredstva za izradu Regulacionog plana obezbijedit će se iz Budžeta Grada Zenica.

Član 10.

(1) Regulacioni plan izradit će se u skladu sa sadržajem koji je za ovu vrstu planova utvrđen Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, Zakonom o prostornom uredjenju i gradenju ZDK-a, Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj:63/04, 50/07, 84/10).

(2) Nositac izrade dostavlja Nosiocu pripreme Regulacioni plan u analognom i digitalnom obliku, kako je definisano određvana član 74. do 79. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj:63/04, 50/07, 84/10).

(3) Nositac izrade je obavezan pripremiti skraćenu verziju tekstualnog i grafičkog dijela Regulacionog

plana u odgovarajućoj razmjeri za potrebe uključivanja javnosti u postupak izrade Regulacionog plana, prema Programu uključivanja javnosti.

Član 11.

Postupak razmatranja i donošenja Regulacionog plana će se sprovesti u skladu s odredbama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/06, 72/07, 32/08 i 4/10), Zakona o prostornom uredjenju i gradenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 1/14) i Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj:63/04, 50/07, 84/10).

Član 12.

Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljinja u „Službenim novinama Grada Zenica“.

Broj: 01-01-11637/18

Zenica, 24.05. 2018.godine

*PREDSJEDAVAJUĆI
GRADSKOG VJEĆA ZENICA
Goran Bulajić, s.r.*

85.

Na osnovu člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09), člana 14. stav (1) Zakona o komunalnim djelatnostima („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj:17/08) i člana 21. tačka 2. Statuta Grada Zenica („Službene novine Grada Zenica“, broj: 5/15), Gradsko vijeće Zenica na 23. sjednici, održanoj dana 30.05.2018. godine, donosi:

O D L U K U

o organizaciji i načinu naplate parkiranja na javnim parking prostorima

DIO PRVI - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Odluke)

(1) Ovom odlukom uređuje se:

a) uslovi i način korištenja javnih parking prostora,

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BIH
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA**

Broj: 03-23- 4190/21
Zenica, 17.06.2021. godine

Služba za urbanizam Grada Zenica, shodno odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", br. 1/14 i 4/16), a u vezi Odluke o pristupanju izradi Regulacionog plana "Poslovno-rekreativno-turistička zona Zenica-Jug" ("Službene novine Grada Zenica", broj: 5/18) donosi:

**PROJEKTNI ZADATAK
za izradu Regulacionog plana
"Poslovno-rekreativno-turistička zona Zenica- Jug"**

I RAZLOZI ZA PRISTUPANJE IZRADI REGULACIONOG PLANA "POSLOVNO-REKREATIVNO-TURISTIČKA ZONA ZENICA- JUG"

Za područje čija je granica obuhvata utvrđena članom 2. Odluke o pristupanju izradi Regulacionog plana " POSLOVNO-REKREATIVNO-TURISTIČKA ZONA ZENICA- JUG" (u daljem tekstu: Odluka) u ranijem periodu nije rađen Regulacioni plan. Ranije planirane poslovno - privredne zone Bilmišće, Brist i Podbrežje vremenom su doble karakter stambeno - poslovnih zona zbog neplanske izgradnje i neblagovremenog provođenja planiranoj namjeni, što je uzeto u obzir prilikom definisanja potreba za novim prostornim kapacitetima privrednih i poslovnih zona.

Shodno tome, Prostornim planom Grada Zenica 2016.-2036. godine definisana je Poslovno rekreativna turistička zona Zenica - Jug. Prije donošenja navedene Odluke proveden je arhitektonsko - urbanistički konkurs za izradu Idejnog rješenja poslovne zone. Kroz navedeni konkurs ispitivana je mogućnost odgovora na postavljene ciljeve razvoja na neizgrađenom zemljištu, koje je omeđeno pretežno stambenim i mješovitim zonama, te tangirano važnim saobraćajnim strukturama.

Grad Zenica ima vrlo izražene probleme sa raspoloživim prostornim resursima, koji su decenijama podređeni teškoj industriji. Međutim, sama priroda Zenice je takva da se cijeli grad i njegova struktura mogu posmatrati kao poligon postindustrijskog i industrijskog urbanog prostora, otvorenog za djelimične ili potpune transformacije i eksperimente urbanizacije i podizanja kvalitete življenja.

Navedenim Planskim dokumentom će se definisati vrlo raznolik, vibrantan i održiv sadržaj, namijenjen širokom spektru korisnika u cilju prostornog uređenja i izgradnje prostora.

II SMJERNICE ZA IZRADU PLANA

Granica obuhvata Regulacionog plana počinje na desnoj obali rijeke Bosne sjeveroistočno na granici parcele k.č.n.p. 2325 i ide sjeveroistočno uz Magistralni put M-17 do granice parcele k.č.n.p. 467, skreće jugoistočno granicom parcele k.č.n.p. 467, prati granicu parcele k.č.n.p. 466 do lijeve obale rijeke Bosne, skreće jugozapadno nizvodno

lijevom obalom rijeke Bosne, do granice parcele k.č.n.p. 2326, skreće sjeverozapadno granicom parcele k.č.n.p. 2326 i k.č.n.p. 2325 do početne tačke, na lijevoj obali rijeke Bosne početna tačka je locirana sjeverozapadno na granici parcele k.č.n.p. 48 i zaštitnog pojasa Željeznice FBIH, ide sjeverozapadno uzvodno lijevom obalom rijeke Bosne, skreće uzvodno sjeveroistočno lijevom obalom rijeke Bosne do granice parcele k.č.n.p. 12, skreće jugoistočno duž granice parcele k.č.12 do željezničke pruge Sarajevo-Vrpolje, nastavlja jugozapadno uz željezničku prugu Sarajevo –Vrpolje do početne tačke.

Obuhvat treba biti prikazan na na grafičkom prilogu broj 1. Početak opisa granice na grafičkom prilogu označen je sterlicom.

Postupak pripreme, izrada i sadržaj planskih dokumenata je utvrđen Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata ("Službene novine Federacije BiH" broj: 63/04,50/07 i 84/10) (u daljem tekstu: Uredba).

Shodno navedenom u postupku pripreme i izrade Regulacionog plana "Poslovno-rekreativna - turistička zona Zenica - Jug" (u daljem tekstu Regulacioni plan) potrebno je obuhvatiti dvije osnovne faze:

1. pripremu i izradu Prostorne osnove,
2. izradu prednacrta, nacrta i prijedloga Regulacionog plana.

1. PROSTORNA OSNOVA

Prostorna osnova treba sadržati snimak i ocjenu postojećeg stanja u prostoru i osnovne ciljeve planiranog prostornog razvoja - koncepciju razvoja, odnosno uređenja prostora. Obzirom da je donesen Prostorni plan Grada Zenica 2016-2036. godine i da je Urbanistički plan Grada Zenica 2021.-2041. godine u izradi, kod formiranja Prostorne osnove neophodno je koristiti Prostorni plan.

Prostorna osnova obuhvata:

1. snimanje postojećeg stanja i problema u prostoru i uređenju prostora, njegovu analizu i ocjenu mogućnosti daljeg razvoja,
2. opće ciljeve prostornog razvoja,
3. posebne ciljeve prostornog razvoja,
4. izradu osnovne koncepcije prostornog razvoja.

Obzirom da predmetno područje nije izgrađeno, potrebno je pripremiti fleksibilno rješenje koje podrazumijeva blokovski postavljene sadržaje, ograničene dimenzijama bloka i dozvoljenom visinom, ali arhitektonski prilagodljive potrebama i željama potencijalnih investitora.

Prilikom formiranja zone treba predvidjeti sadržaje koji ne postoje u gradskoj zoni ili sadržaje koji su nedovoljno zastupljeni u gradskoj zoni. Nadalje, potrebno je predvidjeti sadržaje koji će omogućiti privredni razvoj, zapošljavanje i napredak cijele regije, cijelodnevni boravak kompletnih porodica, sadržaje koji će biti u funkciji tokom cijelog dana, svakog dana u godini, bez obzira na vremenske uslove, uz korištenje održivih, prilagodljivih, savremenih rješenja, sadržaje koji trebaju biti ekonomski opravdani, dovoljno inovativni i atraktivni potencijalnim investitorima.

Sadržaji moraju biti raznoliki, međusobno uvezani i održivi, namijenjeni širokom spektru korisnika, koji će omogućiti stvaranje i bavljanje jedinstvene zone, prepoznatljivog imena i sadržaja, koja treba da privuče posjetitelje i turiste sa područja cijelog Balkana i regije.

Prostornim i saobraćajnim rješenjima neophodno je omogućiti povezanost sa okruženjem i međusobno dopunjavanje sadržaja.

Prilikom pripreme Prostorne osnove neophodno je analizirati i uključiti sadržaje koji su predloženi u anketi provedenoj prije provođenja arhitektonsko - urbanističkog konkursa "Riječni kvart", kao i sam konkurs i rezultate istraživanja potreba tržišta. Treba uključiti sve kvalitativne elemente kao i prijedloge sadržaja iz nagrađenih konkursnih rješenja, te kvalitativne elemente iz master plana koji je pripremljen od strane potencijalnog investitora.

Potrebno je kvalitetno i inovativno rješiti saobraćaj, sa uvezivanjem lijeve i desne obale rijeke Bosne, odnosno stvoriti vezu dvije prostorne cjeline poslovne zone, lijeve i desne strane obale rijeke Bosne. S tim u vezi, treba napraviti analizu i dati najbolje rješenje saobraćajnog pristupa sa magistralne ceste M-17 u poslovnu zonu na način izgradnje kružne raskrsnice koja bi bila glavna pristupna tačka sa M17 u svrhu onemogućavanja stvaranja gužvi i zastoja, a također omogućiti pristup Zoni na južnom dijelu, sa saobraćajnicu koja preko mosta povezuje regionalnu cestu R-445 i magistralnu cestu M-17.

Takođe, potrebno je analizirati i dati mogućnost direktnе veze poslovne zone sa regionalnom cestom R-445. Obzirom na ograničen broj pristupnih tačaka u poslovnu zonu, potrebno je kvalitetno i jasno definisi komunikacije unutar zone, sa jastno definisanim vezama i komunikacijama poslovne zone i okolnog prostora izvan zone, da bi prostor funkcionišao kao jedna cjelina. Definisati otvorene, javne, pristupne i druge saobraćajne i pješačke površine. Takođe kvalitetno i u skladu sa standardima i zakonskom regulativom definisati stacionarni saobraćaj.

Obzirom da je dio obaloutrde od grada do Lukovog polja već izgrađen, potrebno je planirati izgradnju obaloutrde sa javnom rasvjetom i odmorištima, pješačkim i biciklističkim stazama i drugim sadržajima u svrhu povezivanja pješačke i biciklističke staze poslovne zone sa gradom i gradskim centrom u jednu cjelinu. Adekvatno tretirati, ukloniti u prostoru rješenja i zatvoriti (ucijeviti) tri lokalna vodotoka koji se nalaze u obuhvatu Regulacionog plana (Ciganski potok i dva vodotoka koji su otvoreni kanali u glavnom za oborinsku vodu koja se slijeva sa okolnih brda). Napraviti analizu prostorne mogućnosti obuhvata Regulacionog plana za izgradnju pješačkih mostova preko rijeke Bosne, sa restoranima i spletovima u svrhu vezivanja sadržaja na obali sa vodenom površinom i stvaranja jedinstvenog i cjelovitog prostora. Analizirati mogućnost intenzivnog kontakta sa vodom, mogućnost uvlačenja vode u samu zonu. Predviđjeti sadržaje na vodi i iznad vode koji će biti u funkciji rekreacije i sporta. Prizemne dijelove objekata otvoriti prema rijeci i prema unutrašnjim parkovima, perivojima, šetnicama i igralištima. Postaviti građevinsku i regulacionu liniju, gdje se regulaciona linija utvrđuje granicom pojedinačne građevinske parcele, a građevinska linija predstavlja liniju prizemlja, dok nivelaciju prizemlja uskladiti sa kotama urađenog terena oko objekta.

Cijeneći specifičnost ovog zadatka, Nositelj izrade plana će u okviru snimanja i prezentiranja postojećeg stanja prostornog uredenja, te u okviru izrade ograničenja u prostoru

konkretnog obuhvata, tekstualno i grafički obraditi sadržaje ustanovljene Uredbom, koje bude smatrao za izradu Prostorne osnove. Isto se odnosi na utvrđivanje općih i posebnih ciljeva.

Kao jedan od osnova za izradu osnovne koncepcije urbanog uređenja, rezultati analiza i ocjena stanja u prostoru i uređenja prostora obavezno sadrže:

1. prikaz pozitivnih tendencija u prostornom razvoju,
2. mogućnost rješavanja konfliktnih tačaka u prostoru.

Prostorna osnova urađena u skladu sa ovim smjernicama i odredbama datim u Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata, nakon verifikacije predstavlja osnov za izradu prednacrtu Regulacionog plana.

2. IZRADA PREDNACRTA, NACRTA I PRIJEDLOGA REGULACIONOG PLANA

Prednacrt, nacrt i prijedlog Regulacionog plana se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela. Tekstualni dio Regulacionog plana raditi u skladu sa metodologijom izrade iz člana 49. Uredbe, odnosno njegov prednacrt, nacrt i prijedlog formira se po obliku i sadržaju tako da ima tri dijela:

1. opći i posebni ciljevi prostornog razvoja,
2. projekcija urbanog uređenja (razrada usvojene osnovne koncepcije urbanog uređenja),
3. Odluka o provođenju izmjene Regulacionog plana.

Opći i posebni ciljevi urbanog uređenja se preuzimaju iz usvojene prostorne osnove.

Za projekciju urbanog uređenja, cijeneći specifičnost zadatka, obavezno izraditi sadržaj koji uključuje:

1. Namjenu površina sa akcentom na konkursnu proceduru i provedenu anketu,
2. Izgrađenost sa apekta planirane izgradnje poslovnih i rekreativnih objekata sa prijedlogom sadržaja u poslovnoj zoni, mikrolokalitetima i ostalim parametrima, zatim odnos poslovnih i rekreativnih površina, te prostorni razmeštaj, sistemi izgradnje i spratnost po zonama,
3. Saobraćaj sa posebnim akcentom na regulisanje stacionarnog saobraćaja, biciklističkih staza i pješačkog saobraćaja,
4. Mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i ljudskih djelovanja izazvanih nepogoda i katastrofa, te ratnih djelovanja u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, što prevashodno podrazumjeva ustanovljavanje mjera zaštite i mjera prevencije i ograničavanja negativnih uticaja,
5. Mjere zaštite i prava lica sa smanjenim tjelesnim sposobnostima u skladu sa Uredbom o prostornim standardima, urbanističko tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za osobe sa umanjenim tjelesnim mogućnostima (Službene novine Federacije BiH" br. 48/09 i 99/14), koje se obavezno unose kod planiranja sadržaja vezanih za saobraćaj (javni gradski saobraćaj, saobraćajnice, stacionarni i pješački saobraćaj), te pristup svim objektima kolektivnog stanovanja, javnih objekata i dr.

Odlukom o provođenju Regulacionog plana potrebno je utvrditi: uslove korištenja, uslove izgradnje, uslove uređenja i zaštite prostora, te na taj način obezbjediti realizaciju

plana. Navedenom Odlukom obuhvata se Program mjera urbanog uređenja i aktivnosti za provođenje, kao i detaljnija upustva kojima se osigurava usklađivanje planskih dokumenata.

Navedeni Program mjera urbanog uređenja i aktivnosti za provođenje sadrže obaveze u pogledu detaljnijeg planiranja i uređenja prostora, odnosno obavezu izmjena i dopuna Regulacionog plana, kao osnove za odobravanje građenja u predmetnom obuhvatu.

Odluka o provođenju Regulacionog plana treba da sadrži naročito:

- opis granica predmetnog obuhvata,
- granice područja po zonama sa namjenama, uslovima za komunalno opremanje (uredenje građevinskog zemljišta) i uslovima za izgradnju,
- režim građenja,
- uslove i način uređenja građevinskog zemljišta, minimum uređenja građevinskog zemljišta,
- uslove korištenja zemljišta na zaštitnim infrastrukturnim zonama i pojasevima (sa posebnim akcentom na dalekovod položen uz magistralnu cestu M-17, zaštitni pojas rijeke Bosne i dr.),
- veličine građevinskih parcela,
- uslove izgradnje pristupa poslovnim objektima, rekreativnim objektima, saobraćajnim objekatima (javni saobraćaj, saobraćajnice, saobraćaj u mirovanju i pješački saobraćaj) uraditi u skladu sa Uredbom o prostornim standardima, urbanističko tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za osobe sa umanjenim tjelesnim mogućnostima,
- uslove za izgradnju objekata za zaštitu stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i ljudskih djelovanjem izazvanih nepogoda, katastrofa i ratnih djelovanja uraditi u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i drugim propisima.

Grafički dio Regulacionog plana potrebno je uraditi u skladu sa metodologijom izrade iz člana 54. Uredbe, odnosno projekcija urbanog uređenja prezentira se na odgovarajućem broju tematskih karata i to:

1. Sintetski prikaz postojećeg stanja urbanog uređenja (podrazumjeva postojeći prikaz obuhvata Regulacionog plana),
2. Izvod iz Prostornog plana Grada Zenica,
3. Sintetski prikaz korištenja prostora i to: prikaz građevinskog zemljišta Regulacionog plana po namjeni sa visinsko zonskim prikazom. Ovaj prikaz treba sadržati i tabelarni dio sa naznačenim brojevima zona, spratnost, namjenu i površinama,
4. Saobraćajna infrastruktura podrazumjeva rješenje priključaka na saobraćajnice i osnovne niveliacione podatke kao i regulisanje stacionarnog i pješačkog saobraćaja.

Sve teme se obrađuju po elementima razrađenim u tekstuualnom dijelu plana. Ovisno o potrebi Regulacionog plana u dijelu koji se odnosi na provedeni konkurs "Riječni kvart" zone jug u grafičkom prikazu može imati i druge sadržaje.

Broj karata na kojima se daju navedeni sadržaji ovisi o mogućnosti objedinjavanja pojedinih tema, stoga da sadržaj mora biti pregledno prezentiran, odnosno da je moguća identifikacija površina i objekata svake pojedine teme.

Mjerila za izradu karata grafičkog dijela utvrđena su članom 73. stav 6. Uredbe.

III NEOPHODNI SADRŽAJ PLANA

U skladu sa odredbama člana 55. Uredbe, dokumentacija Regulacionog plana treba da sadrži:

1. Prostornu osnovu sa tekstualnim i grafičkim prilozima,
2. Odluku o pristupanju izradi Regulacionog plana "Poslovno-rekreativno-turistička zona Zenica- Jug",
3. Obavezu izrade Programa i plana aktivnosti za pripremu i izradu planskog dokumenta, utvrđena je odredbom člana 5. Uredbe, jer su svi sadržaji propisani članom 6. Uredbe, a već definisani Odlukom o pristupanju izradi Regulacionog plana i njenim obrazloženjem, ovim Projektnim zadatkom, kao i odredbama nacrta Ugovora,
4. Ugovor koji se odnosi na izradu Regulacionog plana "Poslovno-rekreativno-turistička zona Zenica-Jug" sa Nosiocem izrade,
5. Zapisnike sa sjednicu Savjeta plana,
6. Dokumentaciju o provođenju postupka javnih konsultacija, zapisnike sa javnih rasprava o izradi pomenutog plana i dr. u skladu sa Programom uključivanja javnosti iz člana 7. Uredbe, odnosno u skladu sa odredbama člana Odluke o pristupanju izrade ovog planskog dokumenta,
7. Izjašnjenje nosioca pripreme, Nosioca izrade i Savjeta plana na primjedbe i sugestije koje nisu prihvaćene u postupcima javnih rasprava,
8. Skraćenu verziju izrade Regulacionog plana "Poslovno-rekreativno-turistička zona Zenica-Jug" za potrebe javnih konsultacija,
9. Obavezne prostorne brojčane pokazatelje i to: bilans površina po namjeni (ha), bruto gusto na naseljenosti, netto gusto na sejenosti.

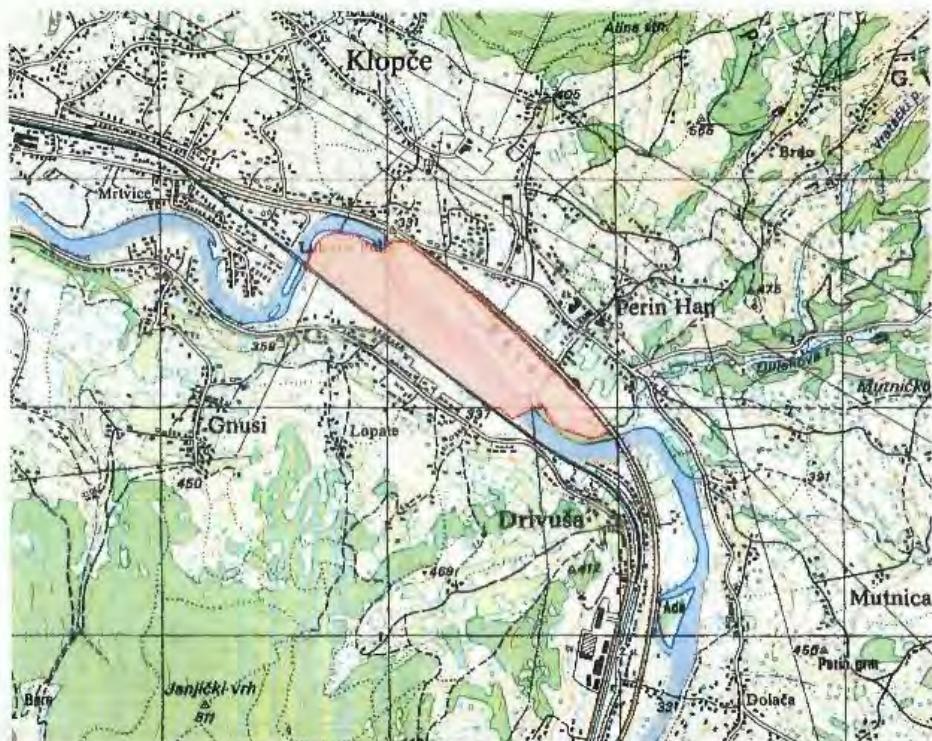
IV ZAVRŠNE ODREDBE

Regulacioni plan "POSLOVNO-REKREATIVNO-TURISTIČKA ZONA ZENICA-JUG" je potrebno shodno navedenim smjernicama izraditi u analognom i digitalnom obliku u skladu sa oblikom i standardom elaborata kako je definisano odredbama članova 74. do 79. Uredbe.

Detaljnije obaveze Nosioca pripreme i Nosioca izrade Plana, zatim rok i način izrade, te cijena i način plaćanja, definisati će se Ugovorom zaključenim između navedenih strana.

**OBUHVAT REGULACIONOG PLANA " POSLOVNO-REKREATIVNO-
TURISTIČKA ZONA ZENICA- JUG "**

DIO 2.

Tekstualni dio

S A D R Ģ A J :

Uvod

A/ IZVOD IZ URBANISTIČKE OSNOVE

- Granica obuhvata
- Prirodne karakteristike
- Postojeće stanje

B/ PROJEKCIJA IZGRADNJE I UREĐENJA PROSTORA

- Planirana parcelacija
- Planirani objekti
- Regulacione i graĐevinske linije
- Planirana komunalna infrastruktura
- Zaštita, ureĐenje i oblikovanje sredine
- Način realizacije
- Urbanističko-tehnički uslovi
- UreĐenje graĐevinskog zemljišta
- Ostali troškovi izgradnje
- Troškovi ureĐenja graĐevinskog zemljišta

C/ ODLUKA O PROVOĐENJU REGULACIONOG PLANA

"POSLOVNO-REKREATIVNA-TURISTIČKA ZONA ZENICA-JUG"

Na osnovu člana 42. Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službeni novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/14) i člana 21. tačka 5) Statuta Grada Zenica („Službeni novine Grada Zenica“, broj: 5/15), Gradsko vijeće Zenica, na 22. sjednici, održanoj 24. maja 2018. godine, donijelo je Odluku o pristupanju izradi Regulacionog plana "Poslovno rekreativna – turistička zona Zenica - Jug".

UVOD

Područje obuhvata Regulacionog plana „Poslovno rekreativna – turistička zona Zenica - Jug“ prema prostornoj organizaciji Prostornog plana grada Zenice 2016.-2036. godine pripada sjecištu četiri katastarske općine, na sjeveru K.O. Klopče, na jugu K.O. Janjići, na istoku K.O. Perin Han te na zapadu K.O. Raspotoče.

Regulacioni plan se radi u cilju donošenja provedbene planske dokumentacije za izgradnju objekata poslovne, rekreativne i turističke namjene, zatim izgradnju saobraćajne, komunalne i energetske infrastrukture.

A/ IZVOD IZ URBANISTIČKE OSNOVE

GRANICA OBUHVATA

Prostor obuhvata Regulacionog plana lociran je na južnom dijelu gradskog područja, prema izlazu iz grada Zenica sa južne strane magistralnog puta M-17. Obuhvat je podijeljen na dva dijela rijekom Bosnom.

Granica obuhvata Regulacionog plana počinje na desnoj obali rijeke Bosne sjeveroistočno na granici parcele k.č.n.p.2325 i ide sjeveroistočno uz Magistralni put M-17 do granice parcele k.č.n.p.467, skreće jugoistočno granicom parcele k.č.n.p.467, prati granicu parcele k.č.n.p.466 do lijeve obale rijeke Bosne, skreće jugozapadno nizvodno lijevom obalom rijeke Bosne do granice parcele k.č.n.p.2326, skreće sjeverozapadno granicom parcele k.č.n.p.2326 i k.č.n.p. 2325 do početne tačke, na lijevoj obali rijeke Bosne početna tačka je locirana sjeverozapadno na granici parcele k.č.n.p.48 i zaštitnog pojasa Željeznice FBIH, ide sjeverozapadno uzvodno lijevom obalom rijeke Bosne, skreće uzvodno sjeveroistočno lijevom obalom rijeke Bosne do granice parcele k.č.n.p. 12, skreće jugoistočno duž granice parcele k.č.12 do željezničke pruge Sarajevo-Vrpolje, nastavlja jugozapadno uz željezničku prugu Sarajevo-Vrpolje do početne tačke.

Ukupna površina obuhvata Regulacionog plana iznosi 30,70 ha.

Na ovom obuhvatu su izgrađena 2 poslovna objekta i to benzinska pumpa i poslovni objekat kombinovane spratnosti P+1 i P.

PRIRODNE KARAKTERISTIKE

Geografski položaj

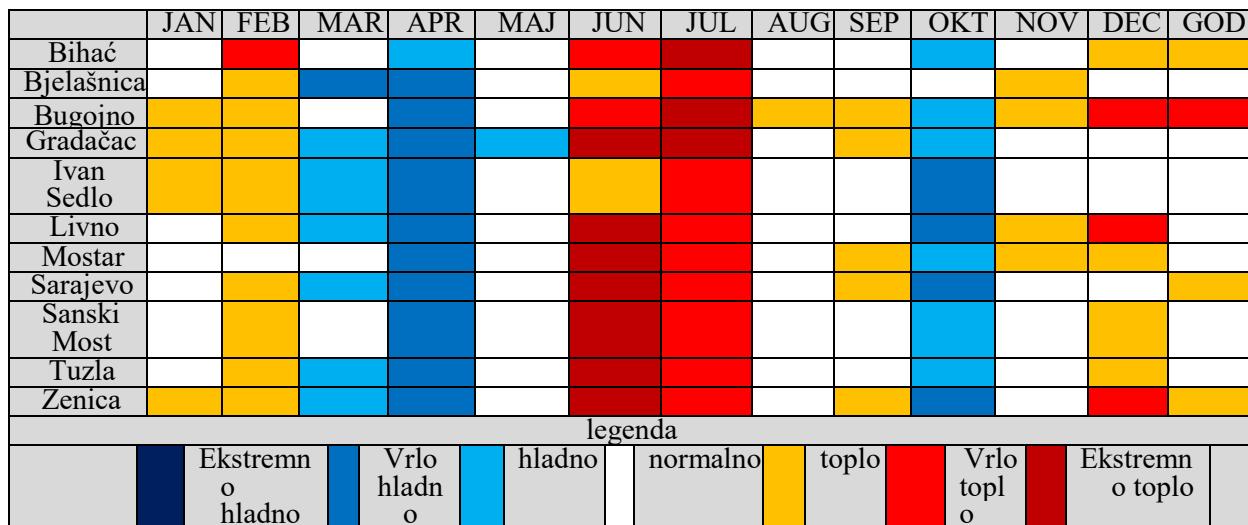
Površina Zenice iznosi cca 550,3 km² ili 16,53 % od ukupne površine teritorije Zeničko-dobojskog kantona koja iznosi 3328,79 km², i druga je jedinica lokalne samouprave po veličini prostornog obuhvata u Kantonu, iza općine Zavidovići. Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2013.godine u gradu Zenica živi 110.663 stanovnika što čini 30,37% u Zeničko-dobojskom kantonu. Ovo stanovništvo je 2013. g. evidentirano u 38.609 domaćinstava, u 83 naseljena mjesta koja su teritorijalno raspoređena u 72 mjesne zajednice.

U geografskom smislu uže gradsko područje je locirano u erozionom proširenju srednjeg toka rijeke Bosne koje pripada kotlinama srednjobosanskih niskih planina i ima koordinate 44°13' s.g.š. i 17°54' i.g.d, sa nadmorskom visinom od 334 metra (Metereološka stanica Ravan).

Geografski polođaj prostora obuhvata Regulacionog plana može se definisati kao površina koja se nalazi između eljezničke pruge na lijevoj strani obale rijeke Bosne i magistrale na desnoj strani obale rijeke Bosne i pripada sjevernoj polovini zeničke kotline, koja je dio velike tektonsko-erozivne sarajevsko-zeničke kotline.

Klimatske karakteristike

Klima na području Zenice, ima kontinentalna obiljetja gdje su zime umjerene, ljeta topla i dosta je neravnomjeran raspored padavina u toku godine sa relativno visokim kolebanjem temperature. Poseban utjecaj na klimatske prilike Zeničke kotline i grada Zenice ima planinski reljef kotline, doline i aluvijalne ravni sa nadmorskom visinom od oko 400 m. Klimatske karakteristike ovog podneblja su: umjerene hladne zime, duga ljeta, neravnomjeran raspored padavina u toku godine sa relativno visokim kolebanjem temperature. Postojanjem procesa proizvodnje u "Arcelor Mittal" Zenica zbog enormnog zagađenja vazduha došlo je do modifikacije klime i stvaranja mikroklima, izmjenjene u odnosu na osnovne karakteristike. Prosječna temperatura vazduha za godinu dana iznosi oko 10° C. Najniže temperature su u decembru i januaru, a najviše u julu i avgustu. Temperaturne amplitude u toku godine su sve češće. Protekla 2021. godina bila je iznadprosječno topla iako ne toliko topla kao posljednje u nizu, a obilježile su je brojne meteorološke zanimljivosti u smislu ekstrema poput rekordno visokih temperatura i nadmašenih apsolutnih maksimuma u februaru, ekstremnih udara vjetra, iznimnih vrućina u junu, julu i decembru, ekstremno kišnog novembra i januara, ekstremno sušnog juna i septembra, itd. Temperatura zraka Srednja godišnja temperatura zraka u 2021. godini na svim meteorološkim stanicama bila je viša od višegodišnjih prosjeka pa i ovog najnovijeg (1991.-2020.) i kretala se između 10,5°C u Livnu i 16,0 °C u Mostaru, a u planinskim područjima između 1,9 °C na Bjelašnici i 8,3 °C na Ivan-Sedlu. Prosječna odstupanja godišnje temperature zraka bila su u rasponu od + 1,5°C u Mostaru do +0,4°C u Livnu i Tuzli ,na Bjelašnici do 0,0°C. Najveća pozitivna odstupanja registrovana su tokom februara 2021. i kretala su se od 2,2°C do 4,4°C. Negativna odstupanja zabilježena su tokom marta, aprila, maja i oktobra 2021. godine. Prema raspodjeli percentila temperaturne prilike u 2021. godini svrstavamo u sljedeće kategorije: Vrlo toplo – Bugojno Toplo – Sarajevo, Bihać, Zenica Normalno – Sanski Most, Mostar, Bjelašnica,Tuzla, Gradačac, Ivan Sedlo i Livno, Na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine 2021. godina svrstava se među petnaest najtopljih u periodu od 1951. do danas. U Bugojnu, 2021. godina bila je treća najtoplja, u Bihaću, Zenici i Sarajevu šesta, Gradačcu i Sanskom Mostu dvanaesta, a Mostaru petnaesta najtoplja. Dvanaest od petnaest najtopljih godina u FBiH zabilježeno je posle 2000. godine.

Ocjena temperaturnih prilika u 2021. metodom percentila

Padavine

Ekstremno kišni novembar i januar, ekstremno sušni juni i septembar

Analiza godišnjih suma padavina izraženih u % prosječnih vrijednosti pokazuje da su se u 2021. godini, odstupanja u odnosu na višegodišnji prosjek (1991-2020.) kretala između 90% u Bihaću i 116% u Livnu. Ukupne godišnje sume padavina u 2021. godini bile su u rasponu od 759 mm na meteorološkoj stanici Bugojno do 1538 mm na meteorološkoj stanici Mostar. Prema raspodjeli percentila, padavinske prilike u 2021 godini svrstane su u sljedeće kategorije:

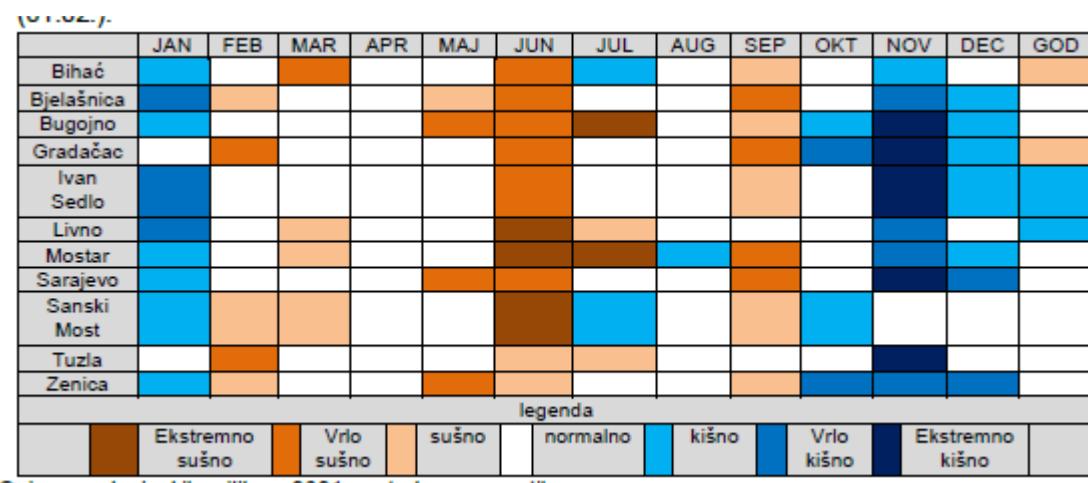
Kišno (Ivan sedlo, Livno)

Sušno (Bihać, Gradačac).

Normalno (Sanski Most, Mostar, Bjelašnica, Tuzla, Bugojno, Sarajevo, Bihać, Zenica)

Novembar, decembar i januar su bili mjeseci sa najvećom količinom padavina tokom 2021. godine, a najmanje padavina je registrovano tokom juna mjeseca. Na meteorološkoj stanici Ivan Sedlo u novembru je izmjereno 382 mm padavina, što je najveća mjesечna vrijednost u 2021. godini.

U nižim područjima najveća visina snježnog pokrivača izmjerena je u Tuzli 39 cm (13.12.), dok je u planinskim područjima na Bjelašnici izmjerena najveća visina snježnog pokrivača od 243 cm (01.02.).

Ocjena padavinskih prilika u 2021. metodom percentila

U 2017. godini absolutni minimum premašen je na meteorološkoj stanici Zenica u januaru, a novi absolutni maksimumi su zabilježeni u augustu mjesecu na meteorološkim stanicama Tuzla, Zenica, Gradačac, Livno, Jajce i Drvar. Zenica je u 2017. godini imala najnižu srednju dnevnu temperaturu zraka 8. 1. koja je iznosila -17,3°C. Minimalna temperatura zraka izmjerena je također Zenici na isti dan i iznosila je -24,5°C, što znači da je premašen dosadašnji absolutni minimum izmjerjen u Zenici 24. 1. 1963. godine a koji je iznosio -23,9°C. Zenica je u 2017. godini također premašila i svoj dosadašnji absolutni maksimum izmjerjen 22. 8. 2012. godine a koji je iznosio 41,3°C. Novi absolutni maksimum u Zenici izmjerjen je 10. 8. i iznosio je 41,6°C.

Uočene su i ekstremne klimatske anomalije temperature zraka po mjesecima i godišnjim dobima. Ekstremno topli mjeseci u Zenici su bili mart, juni i avgust, dok je u Zenici ljetno zabilježeno kao ekstremno toplo godišnje doba sa registrovanim znatno većim brojem toplih dana od višegodišnjeg prosjeka.

Vlačnost vazduha je generalno ujednačena i iznosi oko 79 % sa manjim kolebanjima tokom godine (od 5 % do 19 %).

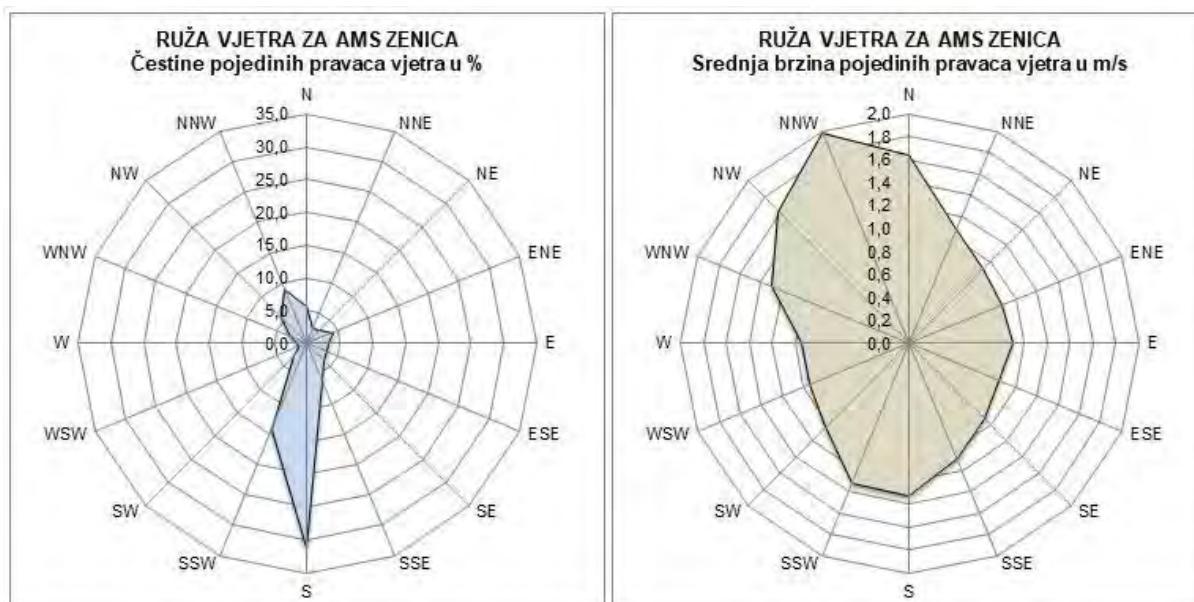
Osunčanost je element klime koji je direktno uslovjen stepenom aerozagađenja. Broj sati sijanja Sunca u 2017. godini bio je na svim analiziranim stanicama veći u odnosu na tridesetogodišnji prosjek (1961-1990.). Pozitivne anomalije broja sati sijanja Sunca posljedica su negativnih anomalija godišnje oblačnosti. Podaci za oblačnost i pojavu smoga su u vezi sa nivoom zagađenosti vazduha koji često prelazi zakonom propisane norme, tako da su povećani oblačnost i smog koji se javljaju zbog velike koncentracije lebdećih čestica.

Oblačnosti pokazuju nesrazmjer u odnosu na doba godine jer su najveće padavine u ljetnom periodu kada je najmanje oblačnosti. Razlog intenzivnom karakteru padavina u tom periodu su jaki ljetni pljuskovi. Prosječna godišnja količina padavina iznosi oko 828 l/m². Intenzitet zimskih padavina je znatno slabiji. Snijeg može pasti u periodu od novembra do marta sa vrlo kratkim zadržavanjima.

Analiza godišnjih sumi padavina izraženih u % prosječnih vrijednosti pokazuje da je u 2017. godini u Zenici zabilježeno odstupanje u odnosu na višegodišnji prosjek (1961-1990.) u iznosu 113,0%. August je bio ekstremno sušni mjesec u Zenici, dok je april bio ekstremno kišni mjesec. 7 dana je u Zenici bio broj dana s padavinama $\geq 20,0$ mm.

Vazdušni pritisak iznosi 731 mm Hg i u prosjeku se može smatrati normalnim s obzirom na nadmorskiju visinu Zenice. Veća kolebanja vazdušnog pritiska nisu prisutna i iznose svega 5 mm Hg. Ekstremne vrijednosti su veoma rijetke a mogu iznositi oko 700 mm Hg.

Strujanje vazduha uslovljeno je opštom cirkulacijom atmosfere gdje je utjecaj lokalnih strujanja kroz zeničku kotlinu neznatan. Dominantan utjecaj imaju sjeveroistočni, sjeverozapadni i jugoistočni vjetrovi. Periodi bez vjetra su češći od perioda sa strujanjem vazduha, koje je pritom i slabijeg intenziteta.

Ruze vjetrova za područje Zenice za 2021.god.

Karakteristike terena

Obuhvatno područje Regulacionog plana locirano je na ravnom terenu (nagib oko 5°). Područje obuhvata Regulacionog plana pruža se u pravcu sjeverozapad-jugoistok i prati tok rijeke Bosne.

Područje obuhavćeno Regulacionim planom "POSLOVNO REKREATIVNA – TURISTIČKA ZONA ZENICA - JUG", kao i cijelo gradsko područje, leži na terasnim sedimentima, odnosno na prvoj naplavnoj terasi (a1) gradskoj terasi. Gradsku terasu čine riječni sedimenti kao produkt fluvijalne akumulacije obrazovani u toku evolucije riječnog toka Bosne i njenih pritoka u uslovima stalnog

neotektonskog kretanja ovog prostora, od prestanka sedimentacije u enogenskom jezgru do danas. Aluvijalne naslage pokazuju pravilnu zonarnu rasprostranjenost uslovljenu evolucijom korita i energijom vodenog toka, dok podzemne vode su u korelacionoj vezi sa tokom rijeke Bosne, tako da predstavljaju pogodnu radnu sredinu i spadaju u dobro vodopropusne stijene intergranularnog tipa, gradeći stabilne terene. Terasno-akumulacione naslage, registrovane na ovom području, predstavljaju ostatke fluvijalnog rečima starog korita rijeke Bosne. Zaravnjena područja izdignuta iznad sadašnjeg korita Bosne, šljunkovi i pijeskovi u dubljim dijelovima profila i ilovače u površinskom dijelu terena povoljna su sredina za rad zbog povoljnog morfološkog položaja i predstavljaju dobro vodopropusne stijene i intergranularnu poroznost, gradeći stabilne terene.

Kvalitet pedoloških uslova zemljišta je složen biohemski kompleks organskih i mineralnih jedinjenja. Prirodna zemljišta se vremenom prekrivaju raznim otpacima koji postepeno formiraju vještački sloj koji mijenja prvobitne fizičko-mehaničke karakteristike i hemijski sastav zemljišta. Na prostoru centra grada, koji je analiziran prema karti upotrebljene vrijednosti zemljišta Grada Zenica, koji je izradio Zavod za agropedologiju iz Sarajeva, područje "POSLOVNO REKREATIVNA – TURISTIČKA ZONA ZENICA - JUG" nalazi se na zemljištu VIII (osme) kategorije. Zemljišta VIII (osme) kategorije imaju takve fizičko-hemijske osobine, da se ne može očekivati njihova promjena u poboljšano stanje, što znači da je ovo zemljište izgradnjom urbanih građevinskih objekata, infrastrukture, saobraćajnica definitivno izgubljeno za poljoprivrednu i šumsku proizvodnju.

U toku pribavljanja svih dozvola investitor je dužan izraditi Elaborat o geološkim i geomehaničkim ispitivanjima za projektovani obuhvat. Elaborat se izrađuje u sklopu svakog projekta za svaki planirani objekat pojedinačno.

Mišljenje Rudnika se tražilo u toku izrade Regulacionog plana. U obuhvatu se ne vrše detaljna inžinjersko-geološka i geomehanička ispitivanja u cilju utvrđivanja površina za građenje ili druge namjene.

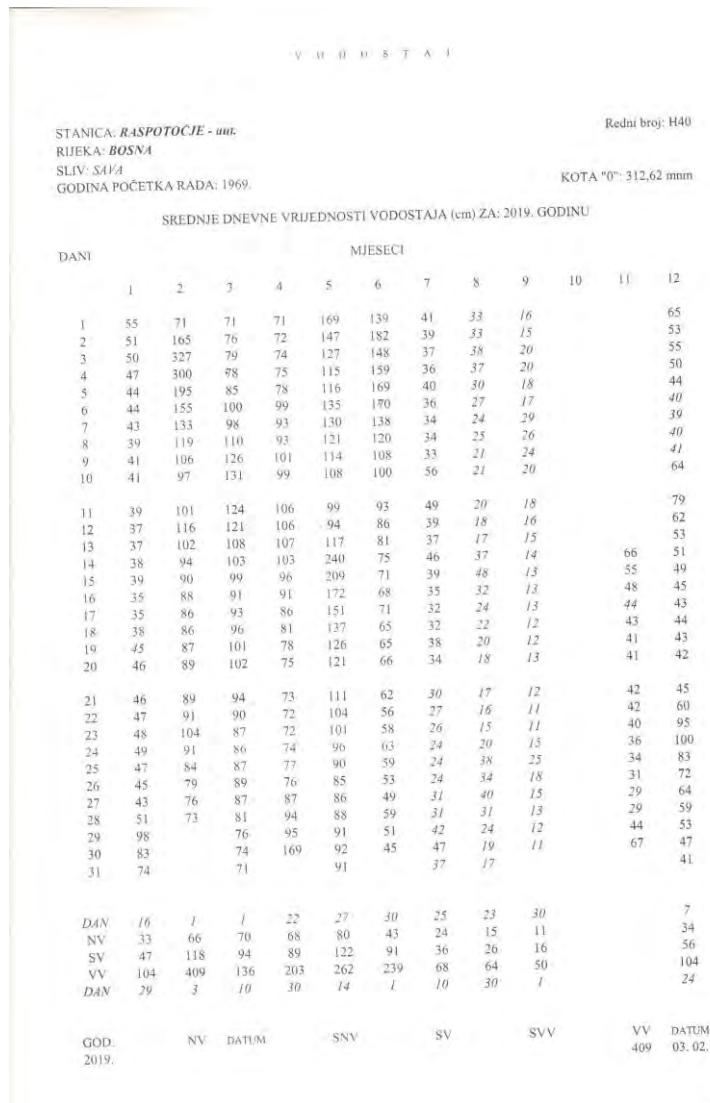
Ugroženost prostora od prirodnih i drugih nesreća - potresi

Prostor Grada Zenica spada u trusna područja. U pogledu seizmoloških uslova pripada zoni sa stepenom seizmičnosti 7° sa koeficijentom seizmičnosti $K_s=0,025$ (povratni period od 500 godina).

Hidrološke karakteristike

Na području Grada Zenica, čiji je urbani prostor vezan za dolinu rijeke Bosne, koja predstavlja jezgru hidrografskog sistema, razvijena je nadzemna hidrografska mreža. Obuhvat presijeca rijeka Bosna u pravcu sjeverozapad-jugoistok i dijeli ga na dva dijela. Planirana je izgradnja obalouvrde i to:

na potezu od postojećeg mosta na M17 do mosta koji povezuje naselje Drivuša sa M17 preko kružne raskrsnice projektuje se obalotvrdni zid, dok se nizvodno od mosta projektuje obalotvrdna sa trapeznim koritom.

60

Hidrološki godišnjak za rijeku Bosnu na području Zenice za 2019. godinu

Izvor: Federalni hidrometeorološki zavod www.fhmzbih.gov.ba.

Ekološki uslovi

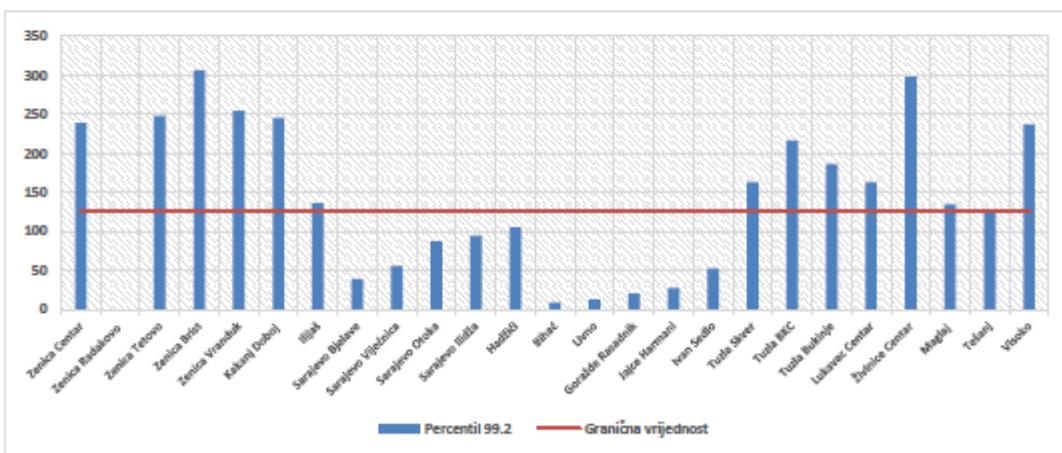
Prema informaciji o stanju tivorne sredine u ZDK iz jula 2020 koju je Skupština ZDK usvojila 24.11.2021. godine, kvalitet zraka na području Zeničko-dobojskog kantona, a posebno u Zenici, veoma je ugrožen i ne zadovoljava propisane standarde radi čega potencijalno može uticati na zdravlje ljudi, ekonomiju i razvoj. Prisutne visoke i često prekomjerne emisije štetnih materija, te nepovoljni

klimatski i topografski uvjeti rezultiraju prekoračenjem graničnih vrijednosti pojedinih štetnih materija u zraku, a naročito SO₂, suspendovane čestice i drugih polutanata u Zenici.

Na području koje obuhvata ovaj regulacioni plan nalazi se automatska mjerna stanica "Radakovo" za mjerjenje kvaliteta zraka, tako da su dostupni podaci o kvalitetu zraka za ovo područje. Usljed prisustva integralne metalurške proizvodnje u Zenici, ali i zbog drugih izvora emisija polutanata u zrak, kvalitet zraka u cijelom gradu je ozbiljno narušen i važno je poduzimati sve raspoložive mјere kako bi se taj problem ublađio ili trajno riješio.

Sumpor dioksid

Grafikon broj 6: Vrijednost 99.2 percentila dnevnih vrijednosti koncentracija sumpordioksida u 2021. godini - statistički četvrtja najviša vrijednost (u ug/m³). Prekoračenje vrijednosti od 125 ug/m³ ukazuje na prekoračenje broja dozvoljenih dana u godini sa koncentracijom iznad granične vrijednosti:

Izvor: Godišnji izvještaj o kvalitetu zraka u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2021.godinu – Federalni hidrometeorološki zavod www.fhmzbih.gov.ba.

Godišnje koncentracije sumpordioksida su u 2021. godini bile više od dozvoljene vrijednosti u Visokom, Zenici, Tuzli, Čivinicama i Kaknju (Doboj). Uglavnom je riječ o mjestima u kojima su granične

vrijednosti prekoračene i u ranijim godinama. Vrijednosti godišnjih koncentracija u 2021. godini (višegodišnji prikaz u tabeli broj 4.), generalno govoreći, ne pokazuju značajne promjene u odnosu na raniji period. Manje razlike su evidentne na pojedinim mjernim mjestima, ali one nemaju zajednički trend.

U 2021. godini godišnji hod koncentracija sumpordioksida je odgovarao ranijim godinama - najviše vrijednosti se doseđu tokom zime, grijne sezone i stabilnih meteoroloških uslova praćenih temperaturnim inverzijama tokom hladnijeg dijela godine. U 2021. godini na pojedinim mjernim

mjestima su dosezane izuzetno visoke dnevne vrijednosti koncentracija u odnosu na propisanu graničnu vrijednost ($>125 \text{ ug/m}^3$), međutim znatno niže nego u prethodnim godinama. Gotovo na svim

mjernim mjestima zabilježene su niže maksimalne dnevne koncentracije u odnosu na prethodni period. Pregledom broja dana sa prekoračenjem granične vrijednosti uočava se još lošije stanje nego posmatrajući srednje godišnje vrijednosti jer se posmatrajući ovaj parametar u mjerna mjesta sa prekoračnjima graničnih vrijednosti u broju većem od dozvoljenog pridružuju i neke druge stanice. Dozvoljena su 3 dana sa prekoračenjem granične vrijednosti. Pojedina mjesta imaju izuzetno visok broj dana sa prekoračenjem dnevne granične vrijednosti za sumpordioksid (Tivinice čak 147 dana u 2021. godini, Zenica Centar 67 dana, Tuzla BKC 36 dana).

U Visokom, Tuzli, Zenici, Lukavcu i Tivinicama broj satnih koncentracija viših od granične ($>350 \text{ ug/m}^3$) je daleko iznad dozvoljenog, kao i broj dana u kojima se takve vrijednosti pojavljuju. Ipak, primjetan je blagi pad broj tako visokih vrijednosti tokom 2021. godine u odnosu na nekoliko prethodnih godina.

Azotni dioksid

Mjerenja azotnog dioksida u 2021. godini uz izuzetak nekoliko gradova se mogu smatrati uspješnim.

Nešto slabiji obih validnih mjerena je bio u Zenici i Gorađdu, dok je na ostalim mjernim mjestima uglavnom zadovoljavajući. Broj dnevnih prekoračenja je istovremeno smanjen u odnosu na prethodne godine. Na sarajevskoj

stanici Otoka je zabilježeno svega 3 dana (u 2020. godini bilo je 17 dana sa prekoračenjem dnevne granične vrijednosti ($>85 \text{ ug/m}^3$) a u 2019. godini je bilo 6 dana), a toliko je zabilježeno i na zeničkoj stanici Radakovo. Na ostalim mjernim mjestima gotovo da i nije bilo prekoračenja dnevnih graničnih vrijednosti – jedan dan na stanici Bjelave Sarajevo.

Ozon – statistički pokazatelj

Definisana granična vrijednost se odnosi na dane u kojima su najviši osmočasovni prosjeci bili viši od 120 ug/m^3 . Dozvoljen je broj od 24 dana u godini sa ovim prekoračnjima i u toj funkciji osim apsolutnog broja dana sa prekoračenjem može se posmatrati i percentil 93.15.

Koncentracije ozona zavise i od prirodno-geografskih faktora i od antropogenih djelovanja te su i mogućnosti njihovog smanjenja znatno manje nego što je to slučaj sa drugim zagađujućim materijama u zraku. Generalno, visoke vrijednosti se očekuju u hipsometrijski višim lokacijama (planinska područja, više zone gradova sa frekventnim saobraćajem ili specifičnim industrijskim postrojenjima) i u direktnoj su vezi stanjem osunčanosti i zamućenosti atmosfere, ali i od prisustva prekursora ozona

(azotnih oksida i hlapljivih organskih jednjenja "VOC") u zraku. I sami prekursori ozona djelimično nastaju prirodnim putem, osobito hlapljive organske komponente čiji jedan od izvora čine specifične vrste vegetacije. Sa druge strane azotni oksidi su najčešće posljedica antropogenih djelovanja (emisije iz saobraćaja i industrije) i na njih se može uticati. Iz tih razloga su na pozadinskoj staniци Ivan Sedlo gdje dominira prirodno formiran ozon srednje godišnje vrijednosti redovno među najvišim u poređenju sa ostalim mernim mjestima u Federaciji BiH, ali su prekoračenja 8-satnih graničnih vrijednosti rijetko

visoke. Ako posmatramo percentil 93.15 osmočasovnih prosjeka, u 2021. godini broj dozvoljenih prekoračenja je dostignut na stanicama Zenica Brist, Jajce, Lukavac, Maglaj i Kakanj Dobojski, dok su stanice Bjelave, Čitavice, Kaknji i Tuzla Skver, Bihać i Livno malo ispod granične vrijednosti. Povišene vrijednosti su karakteristične za topliji, osunčaniji dio godine.

Lebdeće čestice PM10 i PM2.5

Mjerenje koncentracije lebdećih čestica u zraku se u 2021. vršilo na ukupno 22 stanice u FBiH koje sudostavile podatke u FHMZ. Lebdeće čestice PM 10 – promjera većeg od 10 mikrometara su mjerene

na 20 mernih mjesta 8 u (2020. godini na 16 mernih mjesta). Lebdeće čestice PM 2.5 – promjera većeg od 2,5 mikrometara su mjerene na 12 mernih mjesta (u 2020. godini 9 mernih mjesta). Na 6 stanica su istovremeno mjerene četice i jednog i drugog navedenog promjera (Zenica Tetovo, Zenica Vranduk, Sarajevo Ilići, Goražde, Jajce i Bihać), a od kraja 2021. godine i na stanicama Bjelave Sarajevo.

Iako su zabilježene vrlo visoke i nezdrave koncentracije kako satnih tako i dnevnih vrijednosti i da je i dalje zabrinjavajući njihov broj i učestalost- rezultati iz 2021. godine pokazuju da je riječ o najmanje zagađenoj godini u posljednjih desetak godina od kako je dostupan nešto veći i uporediv broj izmjerih podataka. Gotovo na svim stanicama zabilježeno je smanjenje koncentracija po pitanju svih statističkih pokazatelja vezanih za lebdeće čestice, a čemu su najvjerojatnije pogodovali nešto povoljniji opšti meteorološki uslovi.

Ugljični monoksid

Ugljični monoksid se u 2021. godini mjerio na 14 stanica u Federaciji BiH (u 2020. na 11, u 2019. na 12 stanica). Obuhvat validnih mjerjenja je prilično nizak – oko 50 % (u 2020. godini iznosio je oko 65%), a samo na jednom mernom mjestu (Zenica Tetovo) zadovoljen je uslov od 90% validnih satnih mjerjenja. Na dvije stanice je ostvareno blizu tri četvrtine validnih mjerjenja u toku godine (Ilići 72 % i Dobojski Kakanj 75%), a sve ostale stanice manje od toga.

Srednje godišnje vrijednosti su znatno ispod propisanih graničnih vrijednosti. Niti na jednoj stanici nije

prekoračen dozvoljeni broj dostignutih graničnih vrijednosti na godišnjem, dnevnom ili osmosatnom nivou. Vrlo rijetko se, u danima najvišeg zagađenja koncentracije CO na mjernim mjestima u Tuzli, Čitaviciama i Sarajevu dešavalo da se dostignu veoma visoke vrijednosti što smo smatrati da je zagađenje ovim polutantom u okviru propisanih vrijednosti i ograničeno na manje prostore. Na osnovu dobijenih rezultata možemo zaključiti da ovaj polutant vrlo rijetko narušava kvalitet zraka u našim gradovima i koncentracije ostaju u okviru zakonski propisanih. Srednje godišnje koncentracije su daleko ispod propisanih graničnih vrijednosti ($>3 \text{ mg/m}^3$), a prekoračenja satnih i osmosatnih prosjeka nisu zabilježena u 2021. godini. Moguće je da bi povremena prekoračenja graničnih vrijednosti bila zabilježna da je monitoring ove materije obimniji i kvalitetniji.

Zaključak:

Kvalitet zraka u Zenici je opasno narušen visokim koncentracijama sumpordioksida i lebdećih čestica u mjeri u kojoj ozbilno može narušiti zdravlje ljudi. Vrlo visoke koncentracije navedenih polutanata su evidentne na svim mjernim mjestima u i oko grada. Ovo se odnosi i na godišnje prosjek i na broj dozvoljenih prekoračenja satnih, odnosno dnevnih koncentracija.

Tokom ljetnog perioda povremeno su povišene i koncentracije ozona u hipsometrijski višim djelovima grada. Ostali mjereni parametri nisu prekoračivali propisane norme.

Na temelju podataka o kontinuiranom monitoring kvaliteta zraka u urbanom području Grada Zenice i periodičnih namjenskih mjerena, kao i položaja dominantnih izvora emisija u zrak, procjenjuje se da je stanovništvo na cijelokupnom administrativnom području Grada Zenice izloženo prekoračenju graničnih vrijednosti za SO₂, lebdeće čestice i taložne materije, čije koncentracije ovise od položaja i udaljenosti područja od dominantnih izvora emisija u zraku kao i dominantnih vjetrova. Posebno je izloženo prekoračenju graničnih vrijednosti zagađujućih materija u zraku stanovništvo u blizini okolini dominantnih izvora emisija, a potom u gradskom i prigradskom području Grada Zenice, odnosno u zeničkoj kotlini zbog blizine dominantnih izvora emisija, nepovoljnih orografskih uvjeta i drugih lokalnih faktora koji doprinose nagomilavanju zagađujućih materija u zraku u zeničkoj kotlini, posebno u zimskom periodu. Iz tog razloga se nameće nužna potreba planiranja sistemskih mjera za poboljšanje i zaštitu kvaliteta zraka na ovom području u cilju zaštite zdravlja stanovništva i obezbeđenja uslova za privredni i društveni razvoj područja Grada Zenice. Naime, prekomjerno zagađen zrak na cijelokupnom administrativnom području Grada Zenice (kvaliteta III kategorije) predstavlja ozbiljan ograničavajući faktor za dalji privredni razvoj zbog toga što prema zakonskoj regulativi nije moguće više odobriti izgradnju nijednog postrojenja koje emituje zagađujuće materije u

zrak jer ne postoji mogućnost za prijem novih količina zagađujućih materija u atmosferski zrak ovog područja, bez eventualnih kompenzacionih mjera u smislu smanjenja emisija na postojećim izvorima najmanje u količini koje bi planirano postrojenje emitovalo u zrak. Ovakvo stanje kvaliteta zraka (III kategorije) zahtijeva tijerno provođenje strateških planskih mjera za poboljšanje kvaliteta zraka na

području Grada Zenice. Potrebno je što prije početi s realizacijom Akcionog plana zaštite kvalitete zraka za područje ZDK, kako bi se obezbijedili uslovi za zaštitu zdravlja stanovništva i efikasniji razvoj grada Zenice zasnovan na usklađivanju ekonomije sa društvenim potrebama i kvalitetom okoliša. Prema raspoloživim informacijama može se zaključiti da su dominantni izvori emisija u zrak u Zenici industrijska postrojenja, kotlovnice i kućna ložista, te da su to prioriteti za provođenje mjera za smanjenje emisija u zrak.

Sa aspekta upravljanja otpadom, neophodno je u regulacioni plan ucrtati lokacije postojećih i budućih kontejnera, vodeći računa o pristupačnosti za vozila za praćenje tih posuda. Kapacitet, broj i vrste posuda za odlaganje otpada treba definirati u saradnji s komunalnim preduzećem Alba.

POSTOJEĆE STANJE

Područje obuhvaćeno Regulacionim planom predstavlja skoro potpuno slobodan prostor za građenje planiranih sadržaja. Od postojećih sadržaja u obuhvatu Regulacionog planu su smješteni poslovni objekti - benzinska pumpa sa pratećim sadržajima i poslovni objekat, ostala površina obuhvata je neizgrađena.

Što se saobraćajne infrastrukture tiče sa gornje (sjeveroistočne) strane obuhvata nalazi se Magistralni put M-17 koji sa kružnom raskrsnicom i mostom povezuje sa regionalnom cestom R445 u naselju Drivuša. Planirani obuhvat je podijeljen na dva dijela rijekom Bosnom, a uz južnu i jugo-zapadnu granicu obuhvata prolazi željeznička pruga.

Tabela 1 – Postojeći objekti:

R/B	NAMJENA	SPRATNOST	BONITET	P (m ²)	BGP (m ²)
1.	Poslovna	P	Kvalitetan objekat	358	358
2.	Poslovna	P+1i P	Kvalitetan objekat	910	1200
UKUPNO:					1.558

Vlasništva nad pojedinim parcelama u obuhvatu prikazana su na sljedećoj tabeli.

Tabela 2 – Postojeće parcele:

K.Č.	VLASNIŠTVO	NAMJENA	POVRŠINA /m ² /
12	Grad Zenica	Oranica/njiva 2. klase	315
10	Privatno	Oranica/njiva 2. klase	1180
1	Privatno	Oranica/njiva 5.klase	2940
2	Privatno	Oranica/njiva 5.klase	8400
3	Privatno	Oranica/njiva 5.klase	882
4	Privatno	Ostalo neplodno zemljište	1535
5	Privatno	Šuma 4. klase	1180
6	Privatno	Oranica/njiva 2. klase	1355
7	Privatno	Oranica/njiva 2. Klase Šuma 4. klase	780 420
8	Privatno	Oranica/njiva 2. Klase Šuma 4. klase	1065 510
11	Privatno	Oranica/njiva 2. klase	604
9	Privatno	Oranica/njiva 2. klase	1140
419	Privatno	Livada 1. klase	350
421	Privatno	Oranica/njiva 2. klase	4390
462	Privatno	Voćnjak 4.klase	155
448/5	Grad Zenica	Voćnjak 3.klase	2497
448/7	Grad Zenica	Voćnjak 3.klase	2762
445	DS Vode	Potok	550
418	Privatno	Livada 1. klase	420
437	Privatno	Oranica/njiva 1. klase	1015
436	Privatno	Oranica/njiva 1. klase	904
463	Privatno	Voćnjak 4.klase	286
465	Privatno	Pašnjak 3. klase	1101
466	Privatno	Šuma 2.klase	1908
464	Privatno	Voćnjak 4.klase	51
446	Privatno	Livada 1.klase	91
447	Privatno	Livada 1.klase	135
448/2	Privatno	Voćnjak 3.klase	6064
448/3	Privatno	Šuma 2.klase Voćnjak 3. Klase Voćnjak 4.klase	853 3103 5006
448/4	Privatno	Voćnjak 4.klase	6465
449	Privatno	Pašnjak 3. klase	480
434	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	2126
435	Privatno	Voćnjak 3.klase	735
427	Privatno	Livada 1.klase	1068

428	Privatno	Voćnjak 3.klase	630
429	Privatno	Oranica/Njiva 2.klase	1398
426	Privatno	Livada 1.klase	798
433	Privatno	Voćnjak 3.klase	2935
438	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	4565
439	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	983
440	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	938
441	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	948
442	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	2655
443	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	3015
444	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	1230
448/1	Privatno	Voćnjak 3.klase	4566
448/6	Privatno	Voćnjak 3.klase	1160
450	Privatno	Pašnjak 3. klase	100
457	Privatno	Pašnjak 3. klase	4966
417/2	Privatno	Livada 1. klase	604
416/1	Privatno	Livada 1. klase	459
416/2	Privatno	Livada 1. klase	487
417/1	Privatno	Livada 1. klase	571
420	Privatno	Oranica/Njiva 2. klase	1155
422	Privatno	Livada 1. klase	2595
423/1	Privatno	Oranica/Njiva 2. klase	1535
423/2	Privatno	Oranica/Njiva 2. klase	1535
424	Privatno	Voćnjak 3.klase	2295
425	Privatno	Livada 1. klase	1795
430	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	2945
431	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	1900
432	Privatno	Oranica/Njiva 1.klase	1838
460	Privatno	Pašnjak 3. klase	1878
461	Privatno	Voćnjak 4.klase	595
459	Privatno „TI OIL“Društvo ograničene odgovornosti Stara Bila Vitez	Voćnjak 3.klase Zemljište uz privrednuuu zgradu Benzinska stanica/postaja	2764 500 358
1366/1	DS- Vode	Potok	5328
2325	Privatno	Pašnjak 1. klase	507
2326	Privatno	Oranica/Njiva 3. klase	822
2328	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	2055
2329/1	Grad Zenica	Pašnjak 1. klase	1277
2330	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	1208
2331	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	837
2332	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	4349
2327	Privatno	Oranica/Njiva 3. klase	3866

2332/1	Privatno	Oranica/Njiva 2. klase	4812
2333/1	Privatno	Pašnjak 1. klase	4739
2373	Privatno	Oranica/Njiva 2. klase	2181
2374/1	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	1605
2374/2	Privatno	Oranica/Njiva 2. klase	239
2375	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	2207
2376	Grad Zenica	Oranica/Njiva 3. klase	1080
2377	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	1285
2378	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	1190
2379	Grad Zenica	Livada 2. klase	632
2380	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. Klase Livada 2. klase	933 452
2381	Privatno	Oranica/Njiva 1. Klase Oranica/Njiva 2. klase	442 863
2382	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. Klase Oranica/Njiva 3. klase	934 410
2383	Grad Zenica	Oranica/Njiva 3. klase	983
2384/1	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	1633
2384/2	Grad Zenica	Voćnjak 3. klase	1532
2385	Privatno	Oranica/Njiva 2. Klase	4250
2386	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	3651
2387	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	5215
2388	Grad Zenica	Oranica/Njiva 2. klase	367
2389	Grad Zenica	Oranica/Njiva 3. klase	291
2390	Grad Zenica	Oranica/Njiva 3. klase	394
2391	Privatno	Livada 2. klase	149
2392	Grad Zenica	Livada 2. klase	11817
2393	Grad Zenica	Livada 2. klase	902
2423	DS VODE	Potok	6669
44	Privatno	Pašnjak 2. Klase Livada 3. klase	384 1099
22	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	804
23	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	440
48	DS-Zip zenička preh.in. i promet	Livada 3. Klase	739
39	Privatno	Pašnjak 2. Klase Oranica/Njiva 4. Klase	152 1971
15	Privatno	Livada 3. klase	1123
8	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	2698
19/1	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase	1418
16	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase	1021
18	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase	1911
2	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	2577
4	Privatno	Livada 3. klase	1062
3	Privatno	Livada 3. klase	919
49	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	541

29/1	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase	1595
37	Privatno	Pašnjak 2. Klase Oranica/Njiva 4. Klase	423 2086
50	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	467
46/3	Privatno	Livada 3. klase	754
47/3	Privatno	Pašnjak 2. klase	343
46/1	Privatno	Livada 3. klase	210
47/1	Privatno	Pašnjak 2. klase	918
17	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase	2245
32	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	3704
38/1	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	1011
38/2	Privatno	Livada 2. klase	2213
10	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase Oranica/Njiva 4. Klase	985 563
11	Privatno	Livada 3. klase	1244
46/2	Privatno	Livada 3. klase	571
47/2	Privatno	Pašnjak 2. Klase Livada 3. klase	953 54
19/2	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase	501
21	Privatno	Livada 2. klase	291
29/2	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase	1366
52	Privatno	Pašnjak 1. Klase Oranica/Njiva 4. Klase	723 1835
40	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	3362
1	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	2861
6	Privatno	Livada 3. klase	1394
34	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	968
28	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase	2981
20	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	3295
42	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	3263
35	Privatno	Livada 3. klase	1061
12	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	2077
14	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase Oranica/Njiva 4. Klase	752 903
9	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase Oranica/Njiva 4. Klase	819 1264
5	Privatno	Livada 3. Klase	1894
26	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	1816
27	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	2162
30	Privatno	Livada 3. Klase	3780
7	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	1284
31	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	2265

13	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase Oranica/Njiva 4. Klase	839 988
45	Privatno	Pašnjak 2. Klase Livada 3. Klase	639 1004
36	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	2484
24	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	2263
25	Privatno	Livada 3. Klase	489
51	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	795
33	Privatno	Oranica/Njiva 3. Klase	1047
1357	Privatno	Livada 3. Klase	2766
1358	Privatno	Oranica/Njiva 4. Klase	5422
1359	Privatno	Livada 2. Klase	2086
1360	Privatno	Livada 2. Klase	2166
1361	Privatno	Livada 2. Klase	1125
1362	Privatno	Šuma 4.klase	893
1363	Privatno	Livada 3. Klase	1884
1364	Privatno	Livada 3. Klase	602
1365	Privatno	Livada 3. Klase	632
1366	Privatno	Livada 3. Klase	913
1779	DS Javno Ţelj. Transportno preduzeće	Ţeljeznička pruga	18536
1780/1	DS Javno Ţelj. Transportno preduzeće	K Pašnjak 1. Klase	1502
1780/2	DS Javno Ţelj. Transportno preduzeće	K Pašnjak 1. Klase	800
1781	DS Javno Ţelj. Transportno preduzeće	Oranica/Njiva 4. Klase	536

**B/ OSNOVNA KONCEPCIJA IZGRADNJE I UREĐENJA PROSTORNOG OBUHVATA
REGULACIONOG PLANA**

Fizičko širenje gradova često podrazumijeva smanjenje prostora za vegetaciju, kao i stvaranje čvrste granice objekata i infrastrukture. Predstavljenim konceptom težimo ka formiranju poslovne, rekreativne i turističke zone koja je u suštivotu sa prirodnim pejzažom i svojim procesom ne umanjuje vrijednosti ekološkog i kulturno-ekološkog konteksta.

Pristup Poslovnoj zoni je omogućen sa Magistralnog puta M-17, izgradnjom kružne raskrsnice kod objekta „Termika“ d.o.o. Zenica i priključkom interne saobraćajnice unutar Poslovne zone na postojeću kružnu raskrsnicu koja povezuje M17, preko mosta, sa Regionalnom cestom R445 Zenica – Lašva u naselju Drivuša (kada se steknu uslovi za priključak interne saobraćajnice na postojeću kružnu raskrsnicu na M17). Internom saobraćajnicom se planira spajanje Poslovne zone sa naseljem Lukovo polje čime bi se omogućila i regeneracija periferije koja se nalazi između Poslovne zone i centralnih sadržaja grada. Unutar Poslovne zone planirana je izgradnja mosta preko rijeke Bosne koji će spojiti različite sadržaje u Poslovnoj zoni. Interni saobraćaj na lokaciji je riješen tako da se glavne saobraćajnice nalaze uz Magistralni put M-17 i uz željezničku prugu; spajaju sve sadržaje na lokaciji a oslobađaju centralni dio uz rijeku kako bi pored zamaišljenih objekata mogao služiti u rekreativno-turističke, ugostiteljske svrhe i biti prostor zelenilom.

Ovaj bi lokalitet postao novi tip urbanog prostora koji bi kroz sintezu mnogobrojnih gradskih funkcija stvorio jedinstvenu bazu za savremeni gradski život i aktivnosti u okviru zajednice.

Rijeka dijeli lokaciju na dvije cijeline sa različitim namjenama: poslovna zona na gornjoj strani lokacije te rekreativno-turistička zona smještena na donjoj strani lokacije, a prostor uz rijeku prirodno se koristi za zelene i rekreativne sadržaje, šetnice te pristupe ugostiteljskim sadržajima koji pripadaju objemu obalama. Konceptom najveća gustoća izgradnje se koncentriše u zoni koja je u direktnom kontaktu sa Magistralnim putem M-17, planirani su poslovni blokovi koji su međusobno takođe prostori i podijeljeni zelenilom i šetnicama. Obje programske zone funkcionišu u sinergiji: poslovna zona infrastrukturno i sadržajno pomaže zonu javnog prostora, dok javni sadržaji Poslovnoj zoni za užvrat vraćaju atraktivnosti i od kompletne lokacije stvaraju prostor za zadržavanje i boravak.

Centralnu zonu Poslovne zone čine rijeka Bosna sa obalnim šetnicama i sportsko-rekreativnim sadržajima koji uvezuju sve ostale sadržaje kako obale međusobno putem pješačkih mostova tako i sadržaje na obje strane obale čineći tako sve sadržaje i zelenilo kao jedan ugodan prostor.

PLANIRANA PARCELACIJA

Plan parcelacije građevinskog zemljišta utvrđenje na osnovu regulacionih linija i granice građevinskih blokova. U odnosu na postojeću parcelaciju izvršene su znatne izmjene jer je došlo do ukrupnjavanja postojećih parcela prema planiranoj namjeni građevinskih parcela u obuhvatu Regulacionog plana.

Tabela 3 - Prikaz građevinskih parcela urbanističkog rješenja:

R/B	NAMJENA	P (m ²)
1	Poslovna	13.336,70
2	Poslovna	11.248,10
3	Poslovna	27.248,60
4	Poslovna	26.885,20
5	Poslovna	9.856,30
6	Poslovna	7.032,80
7	Poslovna	4.656,40
8	Poslovna	9.586,80
9	Poslovna	10.999,20
10	Poslovna	8.673,00
11	Poslovna	4.226,40
12	Rekreativno-turistička (agro restoran, apart smještaj i slično)	4.532,30
13	Rekreativno-turistička (agro restoran, apart smještaj i slično)	8.720,30
14	Sportsko-rekreativna	9.647,30
15	Sportsko-rekreativna	22.264,10
16	Sportsko-rekreativna	8.542,80
RP ViK	Infrastruktura	822,50
RP (BH Telecom)	Infrastruktura	47,70
RP	Infrastruktura	738,50
UKUPNO:		189.065,00

PLANIRANI OBJEKTI

Poslovna zona

Građevinski blokovi označeni na grafičkom prilogu od 1-11, poslovne namjene, tako da je procenat izgrađenosti parcele maksimalno **70%**, sa visinom objekata: $H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$.

Rekreativno-turistička zona:

Građevinski blokovi označeni na grafičkom prilogu od 12-13, rekreativno-turističke namjene (agro restoran, apart smještaj i slično) tako da je procenat izgrađenosti parcele maksimalno **30%**, sa visinom objekata: $H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$.

Građevinski blokovi označeni na grafičkom prilogu od 14-16, sportsko-rekreativne namjene sa pratećim sadržajima tako da je procenat izgrađenosti parcele maksimalno **70%**, sa visinom objekata: $H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$.

Tabela 4 - Prikaz građevinskih blokova urbanističkog rješenja:

R/B	NAMJENA	SPRATNOST	P (m ²)
1	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	10.833,30
2	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	9.960,50
3	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	27.248,60
4	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	26.885,20
5	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	9.856,30
6	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	7.032,80
7	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	4.656,40
8	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	6.396,80
9	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	8.729,60
10	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	6.703,30
11	Poslovna	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	2.413,20
12	Rekreativno-turistička (agro restoran, apart smještaj i slično)	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	4.532,30
13	Rekreativno-turistička (agro restoran, apart	$H_{min} = 5 \text{ m}$, $H_{max} = 20 \text{ m}$	8.720,30

	smještaj i slično)		
14	Sportsko-rekreativna	$H_{\min} = 5 \text{ m}, H_{\max} = 20 \text{ m}$	9.647,30
15	Sportsko-rekreativna	$H_{\min} = 5 \text{ m}, H_{\max} = 20 \text{ m}$	22.264,10
16	Sportsko-rekreativna	$H_{\min} = 5 \text{ m}, H_{\max} = 20 \text{ m}$	8.542,80
RP ViK	Infrastruktura	$H_{\min} = 5 \text{ m}, H_{\max} = 20 \text{ m}$	822,50
RP (BH Telecom)	Infrastruktura	$H_{\min} = 5 \text{ m}, H_{\max} = 20 \text{ m}$	47,70
RP	Infrastruktura	$H_{\min} = 5 \text{ m}, H_{\max} = 20 \text{ m}$	738,50
UKUPNO:			176.031,50

REGULACIONE I GRAĐEVINSKE LINIJE

Regulaciona linija je planska linija definirana grafički i numerički detaljnim planskim dokumentom kojom se utvrđuju pojedinačne građevinske parcele ili koja odvaja zemljište planirano za javne površine od zemljišta planiranog za druge namjene.

Građevinska linija je planska linija koja se utvrđuje grafički i numerički detaljnim planskim dokumentom i označava liniju prema kojoj se gradi, odnosno iskolčava građevina, ili liniju koju građevina ili gabarit građevine ne smije preći.

Građevinske linije, regulacione linije i granice građevinskih blokova su definisane na grafičkom prilogu Regulacionog plana – regulacione i građevinske linije.

U okviru regulacije linije moguće je formirati parking prostore i manipulativne površine.

PLANIRANA KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Saobraćaj

Sve građevinske parcele unutar Poslovne zone imaju saobraćajni pristup internim saobraćajnicama. Priključak Poslovne zone na magistralni put M17 je obezbijeđen sa kružne raskrsnice planirane kod objekta „Termika“ d.o.o. Zenica i priključkom interne saobraćajnice unutar Poslovne zone na postojeću kružnu raskrsnicu koja povezuje M17, preko mosta, sa Regionalnom cestom R445 Zenica – Lašva u naselju Drivuša (kada se steknu uslovi za priključak interne saobraćajnice na postojeću kružnu raskrsnicu na M17). Planirano je da Poslovna zona bude povezana sa naseljem Lukovo polje.. Uz korito rijeke Bosne uz kolski saobraćaj planirana je uređena šetnica sa biciklističkom stazom.

Potrebno je sa Javnim preduzećem "Ceste Federacije BiH" iznaci najsigurnije rješenje za pristup pješacima iz nasljenih mjesta Klopče i Perin Han Poslovnoj zoni- putem pasarele preko M-17, podhodnika ispod M-17 ili pješačkim prelazima uz kružne raskrsnice u nivou magistrale.

Javni gradski prevoz

Javni gradski prevoz prema planskoj dokumentaciji preko kružne raskrsnice na M17 kod objekta „Termika“ do.o. Zenica se uvodi u Poslovnu zonu što pruža mogućnost veoma dobre povezanosti ove zone sa ostalim gradskim i prigradskim centrima.

U cilju što efikasnije organizacije sistema javnog gradskog prevoza potrebno je da:

- učestalost tj. interval između vozila javnog gradskog prevoza bude 30 minuta;
- se cijena usluge prilagodi tako da podstiče korištenje ove vrste prevoza kako bi se problem velikog priliva individualnih vozila u Poslovnu zonu reducirao.

Komunalna/hidrotehnička infrastruktura

Vodosnabdijevanje

Postojeći i planirani sadržaji u obuhvatu Regulacionog plana snabdijevati će se vodom sa gradsko vodovodne mreže. Za planirane sadržaje u obuhvatu Regulacionoga plana, biti će potrebno izgraditi najveći dio sekundarne vodovodne mreže, kojom će se obezbijediti dovoljne količine vode za sanitарне potrebe i potrebe zaštite od počara. Planirano je sekundarnu vodovodnu mrežu priključiti na postojeće cjevovode koji prolaze pored obuhvata plana.

Planirano je da se Poslovna zona snabdijeva sa postojeće vodovodne linije DN 500 koja prolazi kroz Perin Han gdje je ostavljen izlaz DN 150 koji završava ispred poslovnog objekta „Termika“ d.o.o. Zenica. Turističko-rekreativna zona će se snabdijevati sa postojeće cijevi DN 300 koja prolazi kroz kružnu raskrsnicu u naselju Drivuša.

Napominjemo da je i lijevu i desnu stranu Poslovne zone potrebno povezati preko novoprojektovanog mosta unutar Poslovne zone kako bi se cijeli vodovodni sistem povezao u prstenastu vodovodnu mrežu.

Odvodnja sanitarno-fekalnih otpadnih voda

Za planirane sadržaje u Regulacionom planu planiran je separatni sistem kanalizacije, tj. posebnim kanalima se prikupljaju fekalne otpadne vode a posebnim oborinske vode.

Otpadne vode od planiranih objekata će se prihvatići mrežom glavnih sabirnih i sekundarnih kolektora. Glavni kolektori su trasirani na način da obuhvate sve planirane površine i objekte za koje je neophodno riješiti odvodnju otpadnih voda.

Otpadne vode sa ovoga područja će se za sada (privremeno do izgradnje glavnih gradskih kanalizacionih kolektora i centralnog gradskog postrojenja za tretman otpadnih voda) ispušta u rijeku Bosnu.

Predviđeno je rješenje da se sanitarno-fekalne otpadne vode prečiste uređajem za biološko pročišćavanje te nakon toga ispuste u recipijent.

Sabirni kolektori su paralelni sa prijemnikom i položeni u padu prema uređaju za pročišćavanje. Sekundarni kolektori se već u okomito na glavne sabirne kolektore.

Instalacije fekalne kanalizacije vode se u trotoaru projektovanih saobraćajnica i šetnica.

Na novoprojektovani primarni kolektor u poslovnoj zoni će se priključiti i postojeći kolektori FK1 i FK9 koje je potrebno dislocirati iz zone građevinskih blokova u trup saobraćajnice. Kolektor iz klaonice je također potrebno dislocirati u saobraćajnicu.

Ovaj kolektor bi se mogao preusmjeriti u novoprojektovani kolektor isključivo pod uslovom da se izvrši obavezan tretman otpadnih tehnoloških voda prema Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije («Službeni novine Federacije BiH», broj 04/12»).

Za fekalnu kanalizaciju usvojeni su profili DN 315 i DN 400 mm. Predviđena je izvedba kanalizacione mreže od cijevi plastičnih materijala (PEHD, PP, poliester).

Reviziona okna su postavljena na svakom horizontalnom lomu trase. Na ravnim dionicama reviziona okna su postavljena na maksimalnim udaljenostima od 50,0 m.

Predviđena su montaža na betonska vodonepropusna reviziona okna DN 1000.

Svi planirani objekti ukoliko budu proizvodnog karaktera moraju se pridržavati Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije («Službeni novine Federacije BiH», broj 04/12).

Planirani sistem javne rasvjete

Za postojeći sistem javne rasvjete planirane su mjere modernizacije i proširenja javne rasvjete s ciljem dobivanja visokoefikasnog upravlјivog sistema, koji treba da zadovolji potrebe grada na duži vremenski period. Planirane mjere će doprinijeti postizanju sljedećih ciljeva:

- a) povećanje sigurnosti u saobraćaju rekonstrukcijom sistema rasvjete odgovarajuće snage, s ciljem postizanja normiranih svjetlotehničkih vrijednosti;
- b) zaštita okoliša (zaštita okoliša i stambeno-poslovnih zona od svjetlosnog onečišćenja, uklanjanje štetnih radnih tvari izvora svjetlosti (tiva i dr.), smanjivanje emisije stakleničkih gasova);
- c) povećavanje energetske efikasnosti sistema javne rasvjete.

Principi na kojima je zasnovan projekat modernizacije i proširenja sistema javne rasvjete su:

1. Smanjenje troška za električnu energiju putem smanjenja instalisane snage, odnosno povećanja energetske efikasnosti sistema javne rasvjete;
2. Zaštita okoliša zbrinjavanjem opasnog otpada;
3. Smanjenje svjetlosnog onečišćenja;
4. Smanjenje troškova održavanja.

Treba uzeti u obzir da energetski zahtjevi predstavljaju samo dio zadovoljavajuće vanjske rasvjete. Od ostalih kriterija koje sistem rasvjete mora zadovoljiti svakako su najvažniji svjetlotehnički zahtjevi, a ne smiju se zanemariti niti ekološki aspekti i zahtjevi urbane kulture (posebnu pažnju obratiti na dizajn svjetiljke).

S tim u vezi, na predmetnom obuhvatu planirana je zamjena postojećih svjetiljki, uz zadržavanje postojećih stubnih mjesta. Predviđena je ugradnja LED svjetiljki cestovnog tipa, maksimalne ulazne snage 95 W, odnosno LED svjetiljki parkovskog tipa maksimalne ulazne snage 40 W.

ZAŠTITA, UREĐENJE I OBLIKOVANJE SREDINE

Zaštita prirode

Kvalitetno visoko zelenilo tj. drvorede potrebno je planirati kao zaštitnu zonu prema magistralnom putu M-17, kao i preuzeti određene mјere kako bi se ova stabla očuvala. Planirane zelene površine potrebno je hortikulturno urediti uz očuvanje postojećih kvalitetnih vrsta na tom prostoru. Organizovanje parking površina i izgradnja podzemnih garaža u sklopu građevinskih parcela na ovom prostoru omogućava formiranje većih površina pod zelenilom čime se smanjuje štetan utjecaj izduvnih plinova iz automobila. Regulacionim planom je utvrđeno da se unutar svake građevinske parcele predviđa od 15% do 30% zelene površine uključujući i parking površine sa sačastom galerijom. Na prostoru ostalih planiranih zelenih površina, zabranjuje se gradnja osim planom predviđenih sadržaja i opreme urbanog mobilijara.

Zaštita tla

Na obuhvatnom prostoru, kao i na ostalom centralnom gradskom području, zemljište je potpuno izgrađeno i kontaminirano teškim metalima, što je posljedica dugogodišnjeg zagađivanja nastalog radom Teljezare. Potrebno je izvršiti oplemenjivanje tla te na prostorima planiranim za zelene površine zasaditi visoko i nisko rastinje.

Zaštita voda

Na obuhvatnom području postoje dva ucijevljenja potoka (Ciganski i Klopачki) preko kojih nije dozvoljena gradnja objekata, osim saobraćajnica, mostova i slično te rijeka Bosna koja razvadaja

obuhvat Regulacionog plana na dva dijela . U ovom dijelu planirana je regulacija korita rijeke Bosne i to na način da se od mosta na M17 do mosta za Drivušu regulacija vrši zidom, a od mosta za Drivušu do te ljezničkog mosta (Lukovo polje) radi trapezno korito.

Zaštita zraka

Koncepcijom ovog područja utvrđeni su sadržaji koji nemaju emisije otpadnih materijala, odnosno ne mogu ugroziti zrak na ovom području. Obzirom na planirane sadržaje utvrđena je stroga granična vrijednost zagađenja, i to za:

- olovo $0,250 \text{ mg/m}^2$ na dan;
- kadmij $0,0025 \text{ mg/m}^2$ na dan u taložnom prahu.

Stanje zraka nije zadovoljavajuće, te je potrebno strogo voditi računa prilikom opredjeljenja sadržaja. Potrebno je permanentno usklađivati postojeće propise koji se odnose na zaštitu zraka sa legislativom EU, strukturno i djelotvorno provoditi donesene zakonske propise iz oblasti zaštite zraka, posebno propise koji se odnose na monitoring emisija zagađujućih materijala u zrak i granične vrijednosti emisija zagađujućih materijala u zrak.

Na području Regulacionog plana zabranjuje se upotreba ložišta koja ispuštaju emisije štetnih materija u zrak. Ložišta koja imaju poseban značaj za ugostiteljstvo treba urediti na način da emisije budu minimalne, da dimnjaci budu odgovarajuće visine u odnosu na okolne objekte i da se održavaju u skladu s propisima o zaštiti od požara i zaštiti zraka.

Na području Regulacionog plana također se zabranjuju kotlovnice na čvrsto gorivo.

Zaštita slatkovodnog ribljeg fonda

Zakonom o slatkovodnom ribarstvu („Službeni novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 64/04) se uređuje slatkovodno ribarstvo: ribolovne vode, ribolov, akvakultura, zaštita riba, ribarsko-čuvarska služba, upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom zakona, kaznene odredbe i druga pitanja koja su od značaja za oblast slatkovodnog ribarstva na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Kruti otpad

Odvoz krutih otpadaka sa ovog područja vrši se organizovano, ali je moguće poboljšati mjesta gdje su smješteni kontejneri, odnosno uraditi tvrde podloge ili eventualno zaklone, omogućiti lako održavanje ovih prostora u oblikovnom smislu i postaviti različite tipove kontejnera (razdvajanje otpadaka) i sl. Obaveza budućih Investitora je da u sklopu svoje parcele uredi prostor za odlaganje otpada i to na način da mjesto prikupljanja svih vrsta otpada bude zatvoreno. Isto tako neophodno je na javnim površinama postaviti korpe za otpatke, a za asfaltirane površine i površine pješačkih staza predvidjeti redovno pranje, čišćenje i održavanje.

Zaštita urbanog standarda

Pod zaštitom urbanog standarda podrazumijeva se obezbjeđenje osnovnih uslova egzistencije stanovnika i funkcionisanje svih sadržaja na području.

Na ovom području locirani su sadržaji za zadovoljenje ne samo ovog prostora nego i grada, odnosno sadržaji koji omogućavaju stvaranje povoljne urbane sredine sa stanovišta:

- kvantiteta i kvaliteta zelenih površina;
- planirane urbane opreme;
- saobraćajne postavke;
- opremljenosti komunalnom infrastrukturom;
- evakuacije otpadaka;
- zaštite od buke;
- drugih elemenata koji pružaju higijensko-graditeljske uslove zaštite urbanog standarda.

U pojedinim poglavljima Regulacionog plana navedeni su obavezni uslovi za gradnju na ovom području, po pojedinim oblastima zaštite urbanog standarda.

Zaštita stanovništva i materijalnih dobara

Za zaštitu stanovništva od ratnih dejstava i elementarnih nepogoda utvrđuje se obaveza obezbjeđenja skloništa i drugih zaštitnih objekata u granicama Regulacionog plana, a u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i u skladu sa posebnim propisima donesenim na nivou Grada. Zaštita stanovništva i materijalnih dobara od ratnih dejstava ili elementarnih nepogoda utvrđuje se planom odbrane i civilne zaštite koji se radi u skladu sa važećim propisima i u skladu sa ovim Regulacionim planom.

Zaštita lica sa umanjenim tjelesnim mogućnostima

Za zaštitu prava lica sa umanjenim tjelesnim mogućnostima neophodno je u toku razrade i sproveđenja prava primijeniti uslove iz Uredbe o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uslovima i normativima za sprječavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za lica sa umanjenim tjelesnim mogućnostima. Nivelete pješačkih saobraćajnica, kao prilazi i ulazi u sve objekte moraju biti isprojektovani i izvedeni sa nagibima koji omogućavaju nesmetano kretanje osoba sa umanjenom sposobnošću kretanja, što podrazumijeva rampe, drtace, posebno obilježena parking mjesta i sl.

NAČIN REALIZACIJE

Izgradnja objekata i sadržaja na ovom području treba da se odvija na osnovu predloženih postavki Regulacionog plana, poštujući pri tome sve smjernice koje su date u ovom planu. Za svaki planirani objekat potrebno je obezbijediti lokacijsku informaciju/urbanističku saglasnost kroz koju se definišu urbanističko-tehnički uslovi za svaku mikrolokaciju objekta predviđenu Regulacionim planom.

Lokacijska informacija / Urbanistička saglasnost sadrži:

- a) izvod iz Regulacionog plana sa svim elementima predviđenim za objekat koji se planira za gradnju;
- b) namjenu objekata i položaj u odnosu na susjedne objekte ili granice susjednih građevinskih parcela, odnosno georeferentne tačke (iskolčenje). Uz svaki objekat naznačava se pripadajuće građevinsko zemljište;
- c) oblikovanje objekata sa utvrđenim orijentacionim gabaritima (osnova, visina i dr.), sa uslovima oblikovanja propisanih ovim Regulacionim planom;
- d) propisane saglasnosti komunalnih radnih organizacija za priključak komunalne infrastrukture locirane na idejnom rješenju odgovarajuće komunalne infrastrukture ovog Regulacionog plana;
- e) druge propisane saglasnosti nadležnih organa za privredu, gradske inspekcije i drugih organa;
- f) urbanističko-tehničke uslove za izgradnju objekata koji se sastoje od grafičkog i tekstualnog dijela.

Urbanistička saglasnost se izdaje za cijelu građevinsku parcelu utvrđenu ovim Regulacionim planom (prema parcelaciji).

Urbanistička saglasnost se izdaje sa karakterom stalnog trajanja.

U toku pribavljanja svih dozvola investitor je dužan izraditi elaborat o geološkim i geomehaničkim ispitivanjima za projektovani obuhvat. Elaborat se izrađuje u sklopu svakog projekta za svaki planirani objekat pojedinačno.

Urbanistička saglasnost se izuzetno može izdati sa karakterom privremenog trajanja za:

- prateći objekti koji se koriste u toku izgradnje stalnih objekata;
- reklamni panoci i stubovi i slični objekti koji po svom načinu, upotrijebljenom materijalu i boji odgovaraju estetskom izgledu ulice i okoline i ako svojim položajem ne ometaju saobraćaj vozila i pješaka.

Urbanistička saglasnost za privremene objekte može se izdati samo izuzetno i to na način:

- da privremeni objekat ima određeni rok trajanja poslije kojeg se objekat mora srušiti ili ukloniti bez prava naknade troškova (rok najviše tri godine);

- da zadovoljava normalne uslove odstojanja od susjednih objekata;
- da svojim izgledom ne narušava izgled okoline;
- da svojom funkcijom ne ometa funkciju osnovne namjene prostora;
- da bude građen od takvog materijala da njegovo rušenje ne traži velika materijalna sredstva, odnosno da po mogućnosti budu montažno-demontažnog karaktera;
- da njegovim uklanjanjem neće ostati trag njegovog postojanja, odnosno da se predmetni prostor mora dovesti u svoju pravu namjenu.

URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI

Lokacijskom informacijom utvrđuju se urbanističko-tehnički uslovi na osnovu osnovnih postavki Regulacionog plana.

Urbanističko-tehnički uslovi sastoje se iz grafičkog i tekstualnog dijela:

- a) Grafičkim dijelom urbanističko-tehničkih uslova utvrđuju se sljedeći elementi lokacije sa primjenom smjernica iz odgovarajućeg poglavlja Regulacionog plana:
  - način priključivanja na saobraćajnicu sa osnovnim nivelacionim i regulacionim elementima (smjernice u poglavlju "Saobraćaj");
  - način i mjesto priključivanja na mrežu komunalne infrastrukture;
  - priključci na saobraćajnice i mrežu komunalne infrastrukture projektuju se u skladu sa planom i važećim tehničkim normativima, odnosno na osnovu faza komunalne infrastrukture koje su sastavni dio plana;
  - način i mjesto izmještanja komunalne infrastrukture, ukoliko je Regulacionim planom predviđeno to izmještanje;
  - uređenje građevinskog zemljišta;
  - površine za garažiranje odnosno parkiranje vozila (smjernice u poglavlju "Saobraćaj");
  - položaj postrojenja komunalne infrastrukture;
  - položaj svih pratećih sadržaja i objekata ukoliko su predviđeni Regulacionim planom;
  - osnovne elemente uređenja slobodnih površina i njihove namjene u granicama parcela.

Grafički dio urbanističko-tehničkih uslova radi se na ažuriranoj geodetskoj podlozi u mjerilu 1:1000 a izuzetno u mjerilu 1:500. Na geodetskoj podlozi obavezno treba biti prikaz postojeće strukture,

vertikalne predstave terena (sa izohipsama i apsolutnim kotama, sa parcelacijom i brojevima parcella i sa podzemnim i nadzemnim mrežama postojeće komunalne infrastrukture).

b) Tekstualnim dijelom urbanističko-tehničkih uslova utvrđuju se sljedeći elementi lokacije sa primjenom smjernica iz odgovarajućeg poglavlja Regulacionog plana:

- obrazloženje potreba za izradu urbanističko-tehničkih uslova;
- popis katastarskih parcella na području koje je predmet urbanističko-tehničkih uslova, odnosno lokacije;
- procenat izgrađenosti;
- uslovi za objekte (arhitektonsko oblikovanje, upotreba materijala, boja, pokrov i sl.);
- uslovi za uređenje slobodnih zelenih površina na lokaciji (nasadi, travnjaci, visoko rastinje i sl.);
- uslovi za zaštitu, uređenje i oblikovanje sredine (smjernice u poglavlju "Zaštita, uređenje i oblikovanje sredine");
- uslovi za saobraćajne površine (smjernice u poglavlju "Saobraćaj");
- ostali uslovi i upute zavisno od konkretnog objekta i sadržaja planiranog u tom objektu.

Urbanističko-tehnički uslovi rade se na osnovu utvrđenih elemenata Regulacionog plana. Urbanističko-tehničkim uslovima se definiše objekat sa svim elementima i sadržajima na samoj mikrolokaciji.

U postupku izdavanja lokacijske informacije za izgradnju objekata, obavezna je izrada Idejnog rješenja sa vanjskim uređenjem izrađenim na osnovu osnovnih postavki Regulacionog plana koji će se prezentirati dijelu Savjeta plana (članovi za arhitekturu).

UREĐENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Izgradnja objekata na obuhvatnom području Regulacionog plana vrši se na uređenom građevinskom zemljištu. Pod uređenim građevinskim zemljištem smatra se zemljište na kojem su izvršeni radovi utvrđeni programom uređenja.

Program uređenja građevinskog zemljišta radi se na osnovu Regulacionog plana, a izuzetno na osnovu urbanističkog projekta.

Regulacioni plan izrađen je sa nekim od elemenata urbanističkog projekta koji mogu da posluže kod izrade Programa uređenja građevinskog zemljišta.

Građevinskim zemljištem smatra se svo zemljište koje pripada obuhvatnom području Regulacionog plana. Potpunim uređenjem građevinskog zemljišta smatra se izvršenje svih radova utvrđenim

Programom uređenja. Djelimičnim uređenjem građevinskog zemljišta smatra se izvršenje gdje će se uporedo sa izgradnjom izvršiti radovi koji obezbeđuju:

- da se građevinski objekat može snabdijevati vodom za piće;
- da građevinska parcela ima uslove priključenja na kanalizacionu mrežu;
- da građevinski objekat ima mogućnost priključenja na elektro mrežu;
- da građevinski objekat ima mogućnost priključka na gasovodnu mrežu;
- da građevinski objekat ima mogućnost priključenja na ITK mrežu;
- da građevinska parcela ima obezbijeđen koljski i pješački pristup.

Program uređenja građevinskog zemljišta utvrđuje se za svaku kalendarsku godinu u skladu sa srednjoročnim Programom uređenja građevinskog zemljišta.

a) Uređenje građevinskog zemljišta obuhvata:

- pripremanje građevinskog zemljišta u svrhu izgradnje;
- izgradnju komunalnih objekata, uređenja i instalacija za zajedničko korištenje;
- izgradnju komunalnih objekata, uređaja i instalacija za pojedinačno korištenje.

Komunalni objekti i instalacije za zajedničko korištenje u smislu uređenja prostora su:

- ulice (sve saobraćajnice i sadržaji predviđeni Regulacionim planom);
- zelene površine (parkovi, nasadi, travnjaci,drvoredi, dječja igrališta i sl.);
- objekti uređenja i instalacija za javnu rasvjetu;
- objekti i uređaji za održavanje javne čistoće;
- slični objekti predviđeni Regulacionim planom.

Komunalni objekti, uređaji i instalacije za pojedinačno korištenje u smislu uređenja prostora su:

- objekti, uređaji i instalacije vodovoda i kanalizacije;
- instalacije, uređaji i objekti električne i toplotne energije;
- objekti, uređaji i instalacije IKT saobraćaja;
- objekti i uređaji za prevoz putnika u javnom saobraćaju.

b) Pripremanje građevinskog zemljišta u svrhu izgradnje obuhvata:

- rješavanje imovinsko-pravnih odnosa;
- geološka, geomehanička, seizmička, hidrološka i druga svojstva zemljišta sa odgovarajućim izvještajima i analizama;
- izradu odgovarajućih urbanističkih dokumentacija na osnovu Regulacionog plana;
- sanacione radove (odvodnjavanje, nasipavanje zemljišta, ravnanje zemljišta, osiguranje klizišta i slično, kao i detaljno ispitivanje terena sa stanovišta potkopanosti).

Urbanističkom saglasnošću utvrđuju se uslovi za uređenje (pripremanje i opremanje) građevinskog zemljišta.

OSTALI USLOVI IZGRADNJE

Na obuhvatnom području Regulacionog plana dozvoljena je izgradnja privremenih objekata, koji podrazumijevaju građevinske objekte izgrađene ili postavljene na privremeno određenoj lokaciji za potrebe gradilišta i za primjenu određene tehnologije građenja, kao i građevinske objekte za privremene namjene (u svrhu sajmova, javnih manifestacija, parking površina i sl.).

Na obuhvatnom području Regulacionog plana nije dozvoljena izgradnja pomoćnih objekata i gospodarskih objekata.

Izrada i usvajanje tehničke dokumentacije za izvođenje kao i za izdavanje rješenja o urbanističkoj saglasnosti i odobrenju za gradnju, vrši se na način i po postupku utvrđenom Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

TROŠKOVI UREĐENJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Zakonom o građevinskom zemljištu i Odlukom o građevinskom zemljištu je propisano da se troškovi uređenja građevinskog zemljišta sastoje od troškova pripremanja građevinskog zemljišta.

Troškovi pripremanja građevinskog zemljišta obuhvataju troškove geoloških, geomehaničkih i seizmoloških istraživanja, troškove ispitivanja koja su neophodna za zaštitu od elementarnih nepogoda i ratnih dejstava, te troškove pripreme i izrade geodetskih planova i elaborata, prostornih i izvedbenih planova, parcelacije zemljišta te utvrđivanje granica građevinskih parcela. Troškovi pripremanja također obuhvataju troškove uklanjanja postojećih objekata, uređaja, nasada, kao i poravnanje, nasipanje i isušivanje zemljišta. U ove troškove su uključeni i troškovi ispitivanja terena radi arheoloških istraživanja, izrade projekata komunalnih instalacija i objekata, sanacionih radova te rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.

Troškovi opremanja građevinskog zemljišta se sastoje od troškova izgradnje komunalnih objekata za zajedničko korištenje (izgradnju i rekonstrukciju saobraćajnih površina-puteva, prelaza, prilaza i garađa, izgradnju i rekonstrukciju zelenih površina), troškova izgradnje i rekonstrukcije komunalnih objekata za pojedinačno korištenje (uređaji i mreže za snabdijevanje naselja vodom, električnom energijom, gasom, ITK, uređaji za odvođenje oborinskih i otpadnih voda, uređaji i mreže za prevoz putnika itd.).